

D Poetorum Edd. Riegerianum.
n. ALZ. 1790. Int. CXXVIII.

00B3
Caesar. 15 gr.

Cit. de Or. 7.

— de Off. 4.

— de Sen. Sc. 4.

— Or. Sel. 8.

— Ep. Sel. 3.

— de N. D. 5.

Custodij. 10.

Extr. 3.

Flor. & Amp. 6.

Horat. 8.

Justin. 8.

Ius. & Pefl. 5.

Pomp. Ital. 3.

Corn. 4.

Ovid. Trist. 4.

— Met. 14.

— Ep. ep. P. 4.

— Faft. 5.

Perf. 1.

Phœdr. 2.

Plin. Ep. 9.

— Paneg. 3.

Sallust. 6.

Sueton. 11.

Tac. Germ. & Ag. 2.

Tegent. 8.

Val. Max. 12.

Virg. 16.

M. 1. 769

00 K6

f. A. h. Maay 3

6 $\frac{1}{2}$ 1803

1261.

PHAE DRI
AVGVSTI LIBERTI
FABVLARVM
AESOPIARVM
LIBRI V.
ET
NOVARVM FABVLARVM
APPENDIX.

NORIMBERGAE,
EX OFFICINA LIBRARIA RIEGELIANA.

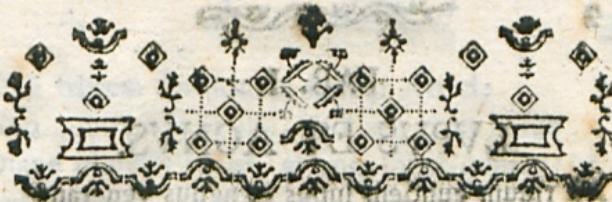
1773.

PHANDEI
VAGASII LIBERI
EABVALARVM
AESOPALARVM
LIBRI V
TE
MARAVM REVALARVM
APPENDIX

АРДАМІЛОН
АКАДЕМІЧЕСКАЯ БIBLIOTЕКА
ГРУЗІИ

L 57,

PHAEDRI
AVG. LIBERTI
FABVLARVM
AESOPIARVM
LIBER PRIMVS.

PROLOGVS.

AESOPVS auctor quam materiam reperit,
Hanc ego poliui versibus senariis.
Duplex libelli dos est; quod risum mouet,
Et quod prudenti vitam consilio monet.
Calumniari si quis autem voluerit,
Quod arbores loquantur, non tantum ferae:
Fictis iocari nos meminerit fabulis.

Phaedrus.

A

FAB.

FAB. I.

LVPVS ET AGNVS.

Ad rium eundem lupus et agnus venerant
Siti compulsi: superior stabat lupus
Longeque inferior agnus: tunc fauce improba
Latro incitatus iurgii causam intulit.
Cur, inquit, turbulentam fecisti mihi
Istam bibenti? Laniger contra, timens:
Qui possum, quaeso, facere, quod quereris,
lupe?

A te decurrit ad meos haustus liquor.
Repulsus ille veritatis viribus,
Ante hos sex menses male, ait, dixisti mihi.
Respondit agnus: equidem natus non eram.
Pater hercule tuus, inquit, maledixit mihi.
Atque ita correptum lacerat, iniusta nece.
Haec propter illos scripta est homines fabula.
Qui fictis causis innocentes opprimunt.

FAB. II.

RANAE REGEM PETENTES.

Athenae quam florerent aequis legibus.
Procax libertas ciuitatem miscuit,
Frenumque soluit pristinum licentia.
Hinc conspiratis factionum partibus,
Arcem tyrannus occupat Pisistratus.

Cum

Cum tristem seruitutem flerent Attici:

Non quia crudelis ille; sed quoniam graue
Omne insuetis onus, et coepissent queri:

Aesopus talem tum fabellam retulit.

Ranae, vagantes liberis paludibus, 10
Clamore magno regem petiere a Ioue,

Qui disolitos mores vi compesceret.

Pater deorum iisit, atque illis dedit

Paruum tigillum, misum quod subito vadi

Motu sonoque terruit pauidum genus.

Hoc mersum limo cum iaceret diutius,

Forte una tacite profert e stagno caput,

Et, explorato rege, cunctas euocat.

Illae, timore posito, certatim adnatant,

Lignumque supra turba petulans insilit.

Quod cum inquinassent omni contumelia,

Alium rogantes regem misere ad Iouem,

Inutilis quoniam esset, qui fuerat datus.

Tum misit illis hydram, qui dente aspero

Corripere coepit singulas: frustra necem

Fugitant inertes, vocem praecludit metus.

Furtim igitur dant Mercurio mandata ad Iouem,

Adflictis vt succurrat. Tunc contra deus,

Quia noluistis vestrum ferre, inquit, bonum,

Malum perferte. Vos quoque, o ciues, ait,

Hoc iustinete, maius ne veniat malum.

4

FAB. III.

GRACVLVS SVPERBVS ET
PAVO.

¶ Ne gloriari libeat alienis bonis,
Suoque potius habitu vitam degere,
Aesopus nobis hoc exemplum prodidit.

Tumens inani graculus superbia

¶ Pennas, pauoni quae deciderant, sustulit.
Seque exornavit: deinde, contemnens suos,
Formoso se pauonum immiscuit gregi.

Illi impudenti pennas eripiunt aui,
Fugantque rostris. Male mulcatus graculus

¶ Redire moerens coepit ad proprium genus:
A quo repulsus tristem sustinuit notam.

Tum quidam ex illis, quos prius despexerat,
Contentus nostris si fuisse sedibus,
Et, quod natura dederat, voluisse pati,

¶ Nec illam expertus essem contumeliam,
Nec hanc repulsam tua sentiret calamitas.

FAB. IV.

CANIS PER FLUVIUM CAR-
NEM FERENS.

¶ Amittit merito proprium, qui alienum appetit.
Canis per flumen, carnem dum ferret, natans,
Lympharum in speculo vidit simulacrum suum:

Ali-

Aliamque praedam ab alio ferri putans,
Eripere voluit, Verum decepta auiditas
Et, quem tenebat ore, demisit cibum,
Nec, quem petebat, adeo potuit adtingere.

FAB. V.

VACCA ET CAPELLA, OVIS
ET LEO.

Numquam est fidelis cum potente societas.
Testatur haec fabella propositum meum.
Vacca, et capella, & patiens ouis iniuriae
Socii fuere cum leone in saltibus.
Hi quum cepissent ceruum vasti corporis,
Sic est locutus, partibus factis, leo:
Ego primam tollo, nominor quia leo:
Secundam, quia sum fortis, tribuetis mihi:
Tum, quia plus valeo, me sequetur tertia:
Malo adscietur, si quis quartam tetigerit.
Sic totam praedam sola improbitas abstulit,

FAB. VI.

RANAE AD SOLEM.

Vicini furis celebres vidit nuptias
Aesopus, et continuo narrare incipit.
Vxorem quondam Solem velle ducere
Clamorem ranae sustulere ad sidera.
Conuicio permotus quaerit Iupiter

Causam querelae: quaedam tum stagni incola,
 Nunc, inquit, omnes vnu exurit lacus,
 Cogitque miseris arida sede emori;
 Quidnam futurum est, si crearit liberos?

FAB. VII.

VULPIS AD PERSONAM TRAGICAM.

Personam tragicam forte vulpis viderat:
 O quanta species, inquit, cerebrum non habet!
 Hoc illis dictum est, quibus honorem et glo-

riam

Fortuna tribuit, sensum communem abstulit.

FAB. VIII.

LVPVS ET GRVIS.

Qui pretium meriti ab improbis desiderat,
 Bis peccat: primum quoniam indignos adiuuat;
 Impune abire deinde quia iam non potest.

Os deuoratum fauce cum haereret lupi,

5 Magno dolore vinctus, coepit singulos
 Inlicere pretio, vt illud extraherent malum.
 Tandem persuasa est iureiurando gruis,
 Gulaeque credens colli longitudinem,
 Periculosa fecit medicinam lupo.

10 Pro quo cum pactum flagitaret praemium:
 Ingrata es, inquit, ore quae nostro caput
 Incolume abstuleris, & mercedem postulas.

FAB.

FAB. IX.

PASSER ET LEPVS.

Sibi non cauere, et aliis consilium dare,
Stultum esse, paucis ostendamus versibus.

Oppressum ab aquila, fletus edentem graues,
Leporem obiurgabat passer. Vbi pernitas
Nota, inquit, illa est? quid ita cesarunt pedes?
Dum loquitur, ipsum accipiter nec opinum rapit,
Questuque vano clamitantem interficit.
Lepus semianimus, mortis in solatio:
Qui modo securus nostra inridebas mala,
Simili querela fata deploras tua.

FAB. X.

LVPVS ET VVLPIS IVDICE
SIMIO.

Quicunque turpi fraude semel innotuit,
Etiamsi verum dicit, amittit fidem.

Hoc adtestatur breuis Aesopi fabula.

Lupus arguebat vulpem furti criminis:
Negabat illa, se esse culpae proximam.
Tunc iudex inter illos sedet simius.
Vterque causam cum perorassent suam,
Dixisse fertur simius sententiam:
Tu non videris perdidisse, quod petis;
Te credo surripuisse, quod pulchre negas.

FAB. XI.

ASINVS ET LEO VENANTES.

Virtutis expers, verbis iactans gloriam,
Ignotos fallit; notis est derisui.

Venari, asello comite, quum vellet leo,
Contexit illum frutice, et admonuit simul,

5 Ut insueta voce terreret feras,
Fugientes ipse exciperet. Hic auritulus
Clamorem subito totis tollit viribus,
Nouoque turbat bestias miraculo.

Quae dum pauentes exitus notos petunt,
10 Leonis adfliguntur horrendo impetu.

Qui, postquam caede fessus est, asinum euocat,
Iubetque vocem premere. Tunc ille insolens:
Qualis videtur opera tibi vocis meae?
Insignis, inquit, sic, vt, nisi nossem tuum
15 Animum genusque, simili fugissem metu.

FAB. XII.

CERVVS AD FONTEM.

Laudatis vtiliora, quae contemseris,
Saepe inueniri, haec exserit narratio.

Ad fontem ceruus, quum bibisset, restitit,
Et in liquore vidi effigiem suam.

5 Ibi dum ramosa, mirans, laudat cornua,
Crurumque nimiam tenuitatem vituperat:
Venantum subito vocibus conterritus,

Per

Per campum fugere coepit, & cursu leui
Canes elusit. Silua tum exceptit ferum,
In qua retentis impeditus cornibus,
Lacerari coepit mortibus saevis canum.
Tunc moriens vocem hanc edidisse dicitur:
O me infelicem! qui nunc demum intelligo,
Vtilia mihi quam fuerint, quae despexeram;
Et, quae laudaram, quantum luctus habuerint. 13

FAB. XIII.

VULPIS ET CORVVS.

Qui se laudari gaudent verbis subdolis,
Sera dant poenas turpes poenitentia.

Quum de fenestra coruus raptum caseum
Comes se vellet, celsa residens arbore:
Hunc vidit vulpis, deinde sic coepit loqui.
O qui tuarum, corue, pennarum est nitor!
Quantum decoris corpore et vultu geris!
Si vocem haberet, nulla prior ales foret.
At ille stultus, dum vult vocem ostendere,
Emisit ore caseum: quem celeriter
Dolosa vulpis audiis rapuit dentibus.
Tum demum ingemuit corui deceptus stupor.

(Hac re probatur, quantum ingenium valet:
Virtute & semper praeualet sapientia.)

FAB. XIV.

EX SVTORE MEDICVS.

Malus quum futor, inopia deperditus,
Medicinam ignoto facere coepisset loco,
Et venditaret falso antidotum nomine:
Verbosis adquisiuit sibi famam strophis.
Hic quum iaceret, morbo confectus graui,
Rex urbis, eius experiendi gratia,
Scyphum poposcit: fusā dein simulans aqua
Antidoto miscere illius se toxicum,
Hoc bibere iussit ipsū, posito praemio.
Timore mortis ille tum confessus est,
Non artis villa medicae se prudentia,
Verum stupore vulgi, factum nobilem.
Rex, aduocata concione, haec edidit:
Quantae putatis esse vos dementiae,
Qui capita vestra non dubitatis credere,
Cui calceandos nemo commisit pedes?
Hoc pertinere ad illos vere dixerim,
Quorum stultitia quaestus impudentiae est.

FAB. XV.

ASINVS AD SENEM PA-
STOREM.

In principatu comunitando ciuium
Nil praeter domini nomen mutant pauperes.

Id

Id esse verum, parua haec fabella indicat.

Astellum in prato timidus pascebat senex.

Is, hostium clamore subito territus,

Suadebat asino fugere, ne possent capi.

At ille latus: quaeso, num binas mihi

Clitellas impositurum victorem putas?

Senex negauit. Ergo quid refert mea,

Cui seruiam? clitellas dum portem meas.

FAB. XVI.

CERVVS ET OVIS.

Fraudator nomen cum locat sponsu improbo.

Non rem expedire, sed mala videre expedit.

Ouem rogabat ceruus modium tritici,

Lupo sponso: at illa, praemetuens doli,

Rapere atque abire semper adsueuit lupus;

Tu de conspectu fugere veloci impetu.

Vbi vos requiram, cum dies aduenerit?

FAB. XVII.

OVIS, CANIS ET LVPVS.

Solent mendaces luere poenas malefici.

Calumniator ab ove cum peteret canis,

Quem commodasse papem se contenderet:

Lupus, citatus testis, non vnum modo

Deberi, dixit, verum, adfirmavit, decem.

Quis, damnata falso testimonio,

Quod

Qued non debebat, soluit. Post paucos dies
Bidens iacentem in foœna prospexit lupum:
Haec, inquit, merces fraudis a superis datur.

FAB. XVIII.

MVLIER PARTVRIENS.

Nemo libenter recolit, qui laesit, locum.

Instante partu, mulier, actis mensibus,

Humi iacebat, flebiles gemitus ciens.

Vir est hortatus, corpus lecto reciperet,

Onus maturum melius quo deponeret.

Minime, inquit, illo posse confido loco.

Malum finiri, quo conceptum est initio.

FAB. XIX.

CANIS PARTVRIENS.

Habent infidias hominis blanditiae malitiae.

Quas ut vitemus, versus subiecti monent.

Canis parturiens, eum rogasset alteram,

Vt foetum in eius tugurio degoneret,

Facile impertrauit: dein reposcenti locum

Preces admouit, tempus exorans breve,

Dum firmiores posset catulos ducere.

Hoc quoque consumto, flagitare validius

Cubile coepit. Si mihi et turbae meae

ego Par, inquit, esse potueris, cedam loco.

FAB. XX.

CANIS FAMELICI.

Stultum consilium non modo effectu caret,
Sed ad perniciem quoque mortales deuocat.

Corium depresso in fluvio viderunt canes:
Id ut comesse extractum possent facilius,
Aquam coepere ebibere. Sed rupti prius
Periere, quam, quod petierant, contingenter.

FAB. XXI.

LEO SENEX, APER, TAVRVS
ET ASINV\$.

Quicunque amisit dignitatem pristinam,
Ignauis etiam iocus est in casu graui.

Defectus annis, et desertus viribus
Leo cum iaceret, spiritum extremum trahens,
Aper fulmineis ad eum venit dentibus,
Et vindicauit iectu veterem iniuriam.

Infestis taurus mox confudit cornibus
Hostile corpus. Asinus, vt vidit, ferum
Impune laedi, calcibus frontem exterit.

At ille exspirans: Fortes indigne tuli
Mihi insultare; te, naturae dedecus,
Quod ferre certe cogor, bis videor mori.

FAB.

FAB. XXII.

MVSTELA ET HOMO.

Mustela, ab homine prensa, cum instantem
necem
Effugere velle: quaeſo, parce, inquit, mihi,
Quae tibi molestis muribus purgo domum.
Respondit ille, faceres si cauſa mea,
§ Gratum eſſet, & dediſsem veniam ſupplici:
Nunc quia laboras, ut fruaris reliquis,
Quas ſunt roſuri, ſimul & ipſos deuores,
Noli imputare vanum beneficium mihi.
Atque ita locutus, improbam leto dedit.
10 Hoc in ſe dictum debent illi agnoscere,
Quorum priuata feruit utilitas ſibi,
Et meritum inane iactant imprudentibus.

FAB. XXIII.

CANIS FIDELIS.

Repente liberalis ſtultis gratus eſt;
Rerum peritis inritos tendit dolos.
Nocturnus cum fur pānem mifisſet cani,
Obiecto, tentans, an cibo poſſet capi:
§ Heus, ſi, inquit, linguaſ vis meam praeclu-
dere,
Ne latrem pro re domini, multum falleris.

Nam-

Namque ista subita me iubet benignitas
Vigilare, facias ne mea culpa lucrum.

FAB. XXIV.

RANA RVPTA ET BOS.

Inops, potentem dum vult imitari, perit.
In prato quondam rana, conspexit bouem,
Et, tacta inuidia tantae magnitudinis,
Rugosam inflavit pellem: tum nates suos
Interrogavit, an bove esset latior.
Illi negarunt. Rursus intendit cutem:
Maiore nisu, et simili quaesuit modo,
Quis maior esset. Illi dixerunt, bouem.
Nouissime indignata, dum vult validius,
Inflare sese, rupto iacuit corpore.

FAB. XXV.

CANIS ET CORCODILVS.

Consilia qui dant praua cautis hominibus,
Et perdunt operam, et deridentur turpiter.
Canes currentes bibere in Nilo flumine,
A corcodilis ne rapiantur, traditum est.
Igitur cum currens bibere coepisset canis,
Sic corcodilus: quamlibet lambe otio,
Accede, pota leniter, et noli dolos,
Inquit, vereri. At ille: facerem mehercule,
Nisi esse scirem carnis te cupidum meae.

FAB.

FAB. XXVI,
VULPIS ET CICONIA.

Nulli nocendum; si quis vero laeserit,
Multandum simili iure, fabella admonet.

Vulpes ad coenam dicitur ciconiam
Prior inuitasse, et illi in patena liquidam
Posuisse sorbitonem, quam nullo modo
Gustare esuriens potuerit ciconia.
Quae vulpem cum reuocasset, intrito cibo
Plenam lagonam posuit: huic rostrum inserens
Satiatur ipsa, torquet conuiuam fame.
Quae quum lagonae frustra collum lamberet,
Peregrinam sic locutam volucrem accepimus:
Sua quisque exempla debet aequo animo pati.

FAB. XXVII.

CANIS, THESAVRVS ET
VVLTVRIVS.

Haec res auaris esse conueniens potest,
Et qui humiles nati dici locupletes student.

Humana effodiens ossa, thesaurum canis
Inuenit: et, violarat quia Manes deos,
Iniecta est illi diuitiarum cupiditas,
Poenas ut sanctae religioni penderet.
Itaque aurum dum custodit, oblitus cibi,
Fame est consumtus. Quem stans vulturius super
Fertur

Fertur locutus: O canis, merito iaces,
 Qui concupisti subito regales opes,
 Triuio conceptus, et educatus stercore.
16

FAB. XXVIII.

VULPIS ET AQVILA.

Quamuis sublimes debent humiles metuere,
 Vindicta docili quia patet follertiae.

Vulpinos catulos aquila quondam sustulit,
 Nidoque posuit pullis, escam ut carperent.

Hanc persecuta mater, orare incipit,
 Ne tantum miserae lu&ctum importaret sibi.
5

Contempsit illa, tuta quippe ipso loco.

Vulpes ab ara rapuit ardente facem,
 Totamque flammis arborem circumdedit,
 Hosti dolorem damno miscens sanguinis.
16
 Aquila, ut periclo mortis eriperet suos,
 Incolumes natos supplex vulpi tradidit.

FAB. XXIX.

ASINVS IRRIDENS APRVM.

Plerumque stulti, risum dum captant leuem,
 Graui destringunt alios contumelia,
 Et sibi nocium concitant periculum.

Astellus, apro cum suisset obuius,

Phaedrus.

B

Salve

Salve, inquit, frater. Ille indignans repudiat
Officium, et querit, cur sic mentiri velit. T
Asinus, demisso pene, Si similem negas
Tibi me esse, certe simile est hoc rostro tuo.
Aper cum vellet facere generosum impetum,
10 Repressit iram; et, facilis vindicta est mihi,
sed inquinari nolo ignauo sanguine.

FAB. XXX.

RANAE METVENTES TAV-
RORVM PROELIA.

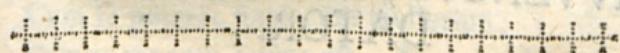
Humiles laborant, ubi potentes dissident.
Rana, in palude pugnam taurorum intuens,
Heu, quanta nobis instat pernicies! ait.
Interrogata ab alia, cur hoc diceret,
5 De principatu cum decertarent gregis,
Longeque ab illis degerent vitam boues:
Est statim separata, ac diuersum genus;
Sed pulsus regno nemoris qui profugerit,
Paludis in secreta veniet latibula;
10 Et proculatas obteret duro pede.
Caput ita ad nostrum furor illorum pertinet.

FAB.

FAB. XXXI.

MILVVS ET COLVMBAE.

Qui se committit homini tutandum improbo,
 Auxilia dum requirit, exitium inuenit.
 Columbae, saepe cum fugissent milium,
 Et celeritate pennae vitasent necem,
 Consilium raptor vertit ad fallaciam,
 Et genus inerme tali decepit dolo.
 Quare sollicitum potius aeuum ducitis,
 Quam me creatis iecto regem foedere,
 Qui vos ab omni tutas praestem iniuria?
 Illae credentes, tradunt sese milio: IO
 Qui, regnum adeptus, coepit vesci singulas,
 Et exercere imperium saeuis vnguibus.
 De reliquis tunc vna: merito plectimur.

PHAEDRI LIBER SECUNDVS.

AVCTOR.

Exemplis continetur Aesopi genus,
 Nec aliud quidquam per fabellas quaeritur,
 Quam corrigatur error ut mortalium,

B 2

Acuat-

Acutaque fese diligens industria.

5 Quicunque fuerit ergo narranti iocus,
Dum capiat aurem, et seruet propositum
suum,

Re commendatur, non auctoris nomine.

Equidem omni cura morem seruabo sensis;

Sed si libuerit aliquid interponere,

10 Dicorum sensus ut delectet varietas;

Bonas in partes, lector, accipias velim.

Ita, si rependet ipsa breuitas gratiam,

Cuius verbosa ne sit commendatio,

Attende, cur negare cupidis debeas;

15 Modestis etiam offerre, quod non petierint.

FAB. I.

IVVENCVS, LEO ET PRAE-DATOR.

Super iuuencum stabat deiectum leo.

Praedator interuenit, partem postulans:

Darem, inquit, nisi soleres per te sumere,

Et improbum reiecit. Forte innoxius

5 Viator est deductus in eundem locum,

Feroque viso, retulit retro pedem.

Cui placidus ille, non est quod timeas, ait:

Et, quae debetur pars tuae modestiae,

Audacter tolle. Tunc, diuiso tergore,

Siluas

Siluas petiuit, homini vt accessum daret. 10
 Exemplum egregium prorsus et laudabile.
 Verum est auiditas diues, et pauper pudor.

FAB. II.

ANVS DILIGENS VIRVM AE-
TATIS MEDIAE, ITEM
PVELLA.

A feminis vtcunque spoliari viros,
 Ament, amentur, nempe exemplis discimus.
 Aetatis mediae quendam mulier non rudis
 Tenebat, annos celans elegantia;
 Animosque eiusdem pulchra iuuenis ceperat, 5
 Ambae, videri dum volunt illi pares,
 Capillos homini legere coepere inuicem.
 Cum se putaret singi cura mulierum,
 Caluus repente factus est. Nam funditus
 Canos puella, nigros anus euellerat.

FAB. III.

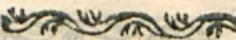
HOMO ET CANIS.

Laceratus quidam morsu vehementis canis
 Tinetum cruento panem misit malefico,
 Audierat esse quod remedium vulneris.
 Tunc sic Aesopus: noli coram pluribus

id V

B 3

Hoc

Hoc facere canibus, ne nos viuos deuorent,
Cum scierint, esse tale culpae praemium.
Successus improborum plures adlicit.

FAB. IV.

AQVILA, FELES ET APER.

Aquila in sublimi quercu nidum fecerat:
Feles, cauernam nacta, in media pepererat:
Sus nemoricultrix foetum ad imam posuerat.
Tum fortuitum feles contubernium
Fraude et scelestia sic euertit malitia.
Ad nidum scandit volucris: Pernicies, ait,
Tibi paratur, forsitan et miserae mihi.
Nam fodere terram quod vides quotidie
Aprum insidiosum, quercum vult euertere,
Ut nostram in plano facile progeniem op-
primat.
Terrore offuso, et perturbatis sensibus,
Derepit ad cubile setosae suis:
Magno, inquit, in periclo sunt nati tui.
Nam simul exieris pastum cum tenero grege,
Aquila est parata rapere porcellos tibi.
Hunc quoque timore postquam compleuit
locum,
Dolosa tuto condidit sese cauo.
Inde euagata noctu, suspenso pede,

Vbi

Vbi esca se repleuit et prolem suam,
 Pauorem simulans, prospicit toto die. 20
 Ruinam metuens aquila ramis desidet:
 Aper, rapinam vitans, non prodit foras.
 Quid multa? inedia sunt consumti cum suis,
 Felisque catulis largam praebuerunt dapem.
 Quantum homo bilinguis saepe concinnet 25
 mali,
 Documentum habere stulta credulitas potest.

FAB. V.

CAESAR AD ATRIENSEM.

Est ardelionum quaedam Romae natio,
 Trepide concursans, occupata in otio,
 Gratis anhelans, multa agendo nihil agens,
 Sibi molesta, et aliis odiosissima.
 Hanc emendare, si tamen possum, volo 5
 Vera fabella: pretium est operae attendere.
 Caesar Tiberius cum, petens Neapolin,
 In Misene sem villam venisset suam,
 Quae monte summo posita Lucretii manu, 10
 Prospectat Siculum, et prospicit Tuscum 10
 mare: ita si illa sit
 Ex alticinetis unus atriensibus,
 Cui tunica ab humeris linteo Pelusio
 Erat desticta, cirris dependentibus,
 Peram-

- Perambulante laeta domino viridia,
 15 Alueolo coepit ligneo conspergere
 Humum aestuantem, come officium iacti-
 tans:
 Sed deridetur. Inde notis flexibus
 Praecurrit alium in xystum, sedans puluerem.
 Agnoscit hominem Caesar, remque intelligit.
 20 Id ut putauit esse, nescio quid boni:
 Heus, inquit dominus; ille enim vero adsilit,
 Donationis alacer certae gaudio.
 Tum sic iocata est tanti maiestas ducis:
 Non multum egisti, et opera nequicquam
 perit;
 25 Multo maioris alapae mecum veneunt.

FAB. VI.

AQVILA, CORNIX ET
TESTVDO.

- Contra potentes nemo est munitus satis:
 Si vero accesit consiliator maleficus,
 20 Vis et nequitia quicquid oppugnant, ruit.
 Aquila in sublime sustulit testudinem.
 5 Quae cum abdidisset cornea corpus domo,
 Nec vlo pacto laedi posset condita:
 Venit per auras cornix, et, propter volans,
 Optimam sane praedam rapuisti vnguibus,

Sed,

Sed, nisi monstraro, quid sit faciendum tibi,
Graui nequidquam te lassabit pondere. 10
Promisā parte, suadet, ut scopulum super
Altis ab astris duram inlidat corticem,
Qua comminuta faciliter vescatur cibo.
Inducta verbis aquila, monitis paruit,
Simul et magistrae large diuisit dapem. 15
Sic, tuta quae naturae fuerat munere,
Impar duabus occidit tristi nece.

FAB. VII.

MVLI ET LATRONES.

Muli grauati sarcinis ibant duo:
Vnus ferebat fiscos cum pecunia;
Alter tumentes multo faceos hordeo.
Ille onere diues, celsa ceruice eminens,
Clarumque collo iactans tintinnabulum:
Comes quieto sequitur et placido gradu.
Subito latrones ex insidiis aduolant,
Interque caudem ferro mulum trusitant:
Diripiunt numos, negligunt vile hordeum.
Spoliatus igitur casus quum fieret suos, 10
Evidem, inquit alter, me contemtum gau-
deo.

Nam nihil amisi, nec sum laesus vulnere.

Hoc arguento tuta est hominum tenuitas.
Magnae periclo sunt opes obnoxiae.

FAB. VIII.

CERVVS ET BOVES.

Ceruus nemorosis excitatus latibus
 Ut venatorum fugeret instantem necem
 Caeco timore proximam villam petit,
 Et opportuno se bubili condidit.
 Hic bos latenti: Quidnam voluisti tibi?
 Infelix, utro qui ad necem cucurreris?
 Hominumque teo spiritum commiseris?
 At ille suplex, Vos modo, inquit, parcite,
 Occasione, rursus erumpam, data.
 Spatium diei noctis excipiunt vices.

Frondem bubulus adfert, nec ideo videt:
 Eunt subinde et redeunt omnes rustici,
 Nemo animaduertit: transit etiam villicus,
 Nec ille quidquam sentit. Tum gaudeens ferus
 Bobus quietis agere coepit gratias,
 Hospitium aduerso quod praestiterint tem-
 pore.

Respondit unus: Saluum te cupimus quidem;
 Sed ille, qui oculos centum habet, si venerit.
 Magno in periculo vita vertetur tua.
 Haec inter ipse dominus a coena redit,
 Et, quia corruptos viderat nuper boues,
 Accedit ad praesepe: Cur frondis parum est?
 Stramenta defun? tollere haec aranea

Quantum est laboris? Dum serutatur singula,
Cerui quoque alta est conspicatus cornua. 25
Quem conuocata iubet occidi familia,
Praedamque tollit. Haec significat fabula,
Dominum videre plurimum in rebus suis.

EPILOGVS.

Aesopi ingenio statuam posuere Attici,
Seruumque collocarunt aeterna in basi,
Patere honoris scirent ut cunctis viam,
Nec generi tribui, sed virtuti, gloriam.
Quoniam occuparat alter, ne primus forem,
Ne solus esset, studui; quod superfluit.
Nec haec inuidia, verum est aemulatio.
Quod si labori fauerit Latium meo,
Plures habebit, quos opponat Graeciae,
Si liuor obtrectare curam voluerit, 10
Non tamen eripiet laudis conscientiam.
Si nostrum studium ad aures peruenit tuas,
Et arte fictas animus sentit fabulas:
Omnem querelam submoquet felicitas.
Sin autem, ac illis doctus occurret labor, 15
Sinistra quos in lucem natura extulit,
Nec quidquam possunt, nisi meliores car-

pere:
Fatale exitium corde durato feram,
Donec fortunam criminis pudeat sui.

PHAE-

PHAEDRI

LIBER TERTIVS.

PROLOGVS AD EVTY-
CHVM.

Phaedri libellos legere si desideras,
 Vaces oportet, Eutychē, a negotiis,
 Ut liber animus sentiat vim carminis.
 Verum, inquit, tanti non est ingenium tuum,
 Momentum ut horae pereat officiis meis.
 Non ergo causa est manibus id tangi tuis,
 Quod occupatis auribus non conuenit.
 Fortasse dices: Aliquae venient feriae,
 Quae me soluto pectore ad studium vocent.
 Legesne, quaeſo, potius viles naenias,
 Impendas curam quam rei domesticae,
 Reddas amicis tempora, vxori vaces,
 Animum relaxes, otium des corpori,
 Ut adſuetam fortius praestes vicem?
 Mutandum tibi propositum est, et vitae genus,
 Intrare ſi Musarum limen cogitas.
 Ego, quem Pierio mater enixa eſt iugo,
 In quo tonanti sancta Mnemosyne Ioui,
 Fecunda nouies, artium peperit chorūm,
Quam-

Quamuis in ipsa natus sim paene schola, 20
 Curamque habendi penitus corde eraserim,
 Et laude inuita vitam in hanc incubuerim, H
 Fastidiose tamen in coetum recipior.
 Quid credis illi accidere, qui magnas opes
 Exaggerare quaerit omni vigilia, 25
 Docto labori dulce p[re]eonens lucrum?
 Sed iam, quodcumque fuerit (vt dixit Sinon,
 Ad regem cum Dardaniae perductus foret)
 Librum exarabo tertium Aesopi stilo,
 Honori et meritis dedicans illum tuis. 30
 Quem si leges, laetabor: sin autem minus,
 Habebunt certe, quo se oblectent, posteri.
 Nunc, fabularum cur sit inuentum genus,
 Breui docebo. Seruitus obnoxia
 Quia, quae volebat, non audebat dicere, 35
 Adfectus proprios in fabeillas transtulit,
 Calumniamque fictis elusit iocis.
 Ego porro illius semitam feci viam,
 Et cogitaui plura, quam reliquerat,
 In calamitatem diligens quaedam meam. 40
 Quod si accusator aliis Seiano foret,
 Si testis alias, iudex alias denique:
 Dignum faterer esse me tantis malis,
 Nec his dolorem delenirem remediis.
 Suspitione si quis errabit sua, 45
 Et

Et rapiet ad se, quod erit commune omnium:
Stulte nudabit animi conscientiam.
Huic excusatum me velim nihilo minus.
Neque enim notare singulos mens est mihi,
50 Verum ipsam vitam et mores hominum ostendere.

Rem me professum dicet fors aliquis grauem.
Si Phryx Aesopus potuit, si Anacharsis Scytha
Aeternam famam condere ingenio suo:
Ego, litteratae qui sum propior Graeciae,
55 Cur somno inerti deseram patriae decus?
Threissa cum gens numeret auctores suos,
Linoque Apollo sit parens, Musa Orpheo,
Qui faxa cantu mouit, et domuit feras,
Hebreique tenuit impetus dulci mora.
60 Ergo hinc abesto, lior, ne frustra gemas:
Quoniam sollemnis mihi debetur gloria.
Induxi te ad legendum: sincerum mihi,
Candore noto, reddas iudicium, peto.

FAB. I.

ANVS AD AMPHORAM.

Anus iacere vidit epotam amphoram,
Adhuc, Falerna faece, e testa nobili,
Odorem quae iucundum late spargeret.
Hunc postquam totis auida traxit naribus:

● suavis anima, quale in te dicam bonum
Antehac fuisse, tales cum sint reliquiae?

Hoc quo pertineat, dicet, qui me nouerit.

FAB. II.

PANTHERA ET PASTORES.

Solet a despectis par referri gratia.
Panthera imprudens olim in foueam de-
cidit:
Videre agrestes; alii fustes congerunt.
Alii onerant saxis. Quidam contra miseriti,
Periturae quippe, quamuis nemo laederet,
Misere panem, ut sustincret spiritum.
Nox infecuta est, abeunt securi domum,
Quasi inuenturi mortuam postridie.
At illa, vires ut refecit languidas,
Veloci saltu fouea sese liberat,
Et in cubile concito properat gradu.
Paucis diebus interpositis, prouolat,
Pecus trucidat, ipsos pastores necat,
Et, cuncta vastans, saeuit irato impetu.
Tum sibi timentes, qui ferae pepercabant,
Damnum haud recusant, tantum pro vita
rogant.
At illa: memini, qui me faxo petierint,

Qui

Qui panem cederint ; vos timere absistite,
Illi reuertor hostis , qui me laeserant.

FAB. III.

AESOPVS ET RVSTICVS.

Vsu peritus hariolo velocior
Vulgo esse fertur : causa sed non dicitur,
Notescet quae nunc primum fabella mea.
Habenti cuidam pecora pepererunt oues
5 Agnos humano capite. Monstro exterritus,
Ad consulendos currit moerens hariolos.
Hic pertinere ad domini respondet caput,
Et auertendum victima periculum:
Ille autem adsfirmat , coniugem esse adulter-
ram ,
20 Et insitios significari liberos ;
Sed expiari posse maiori hostia.
Quid multa ? variis dissident sententiis ,
Hominisque curam cura maiore adgrauant.
Aesopus , ibi stans , naris emunctae senex ,
25 Natura nunquam verba cui potuit dare ,
Si procurare vis ostentum , rustice ,
Vxores , inquit , da tuis pastoribus.

FAB.

Qm

FAB. IV.

SIMII CAPVT.

Pendere ad lanium quidam vidit simium.
 Inter reliquias merces, atque obsonia.
 Quaesivit, quidnam saperet. Tum lanius
     iocans,
 Quale, inquit, caput est, talis praestatur
     fapor.
 Ridicule magis hoc dictum, quam vere, 5
     aestimo:
 Quando et formosos saepe inueni pessimos,
 Et, turpi facie, multos cognoui optimos.

FAB. V.

AESOPVS ET PETVLANS.

Succesus ad perniciem multos deuocat.
 Aesopo quidam petulans lapidem impe-
     gerat.
 Tanto, inquit, melior. Assem deinde illi
     dedit, 10
 Sic prosecutus: Plus non habeo mehercule,
 Sed, vnde accipere possis, monstrabo tibi. 5
 Venit ecce diues et potens; huic similiter
 Impinge lapidem, et dignum accipies praee-
     mium.

Phaedrus.

C

Per-

Persuasus ille, fecit, quod monitus fuit.
 Sed spes fecellit impudentem audaciam.
 10 Comprehensus namque poenas persoluit
 crucis.

FAB. VI.

MVSCA ET MVLA.

Musca in temone sedit, et, mulam incre-
 pans,
 Quam tarda es? inquit, non vis citius pro-
 gredi?

Vide, dolone ne collum pungam tibi.
 Respondit illa: verbis non moueor tuis;
 5 Sed istum timeo, sella qui prima sedens
 Iugum flagello temperat lento meum,
 Et ora frenis continet spumantibus.
 Quapropter aufer friuolam insolentiam.
 Namque, ubi strigandum est, et ubi curren-
 dum scio.

10 Hac derideri fabula merito potest,
 Qui sine virtute vanas exerceat minas.

FAB. VII.

CANIS ET LVPVS.

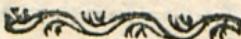
Quam dulcis sit libertas, breuiter proloquar.
 Cani perpasto macie confectus lupus

Forte

Forte occurrit: dein salutant in vicem:
 Vt restiterunt, Vnde sic, quaeſo, nites?
 Aut quo cibo fecisti tantum corporis?
 Ego, qui ſum longe fortior, pereo fame.
 Canis ſimpliciter: eadem eſt conditio tibi,
 Praefare domino ſi par officium potes.
 Quod? inquit ille. Custos ut ſis liminis,
 A furibus tuearis et noctu domum. 10
 Ego vero ſum paratus: nunc patior niues
 Imbruesque, in filuisasperam vitam trahens,
 Quanto eſt facilius mihi, ſub teſto viuere,
 Et otiosum largo ſatiari cibo?
 Veni ergo mecum. Dum procedunt, ad- 15
     ſpicit
 Lupus a catena collum detritum canis.
 Vnde hoc, amice? Nihil eſt. Dic, quaeſo,
     tamen.
 Quia videor acer, adligant me interdiu,
 Luce ut quiescam, et vigilem, nox cum ve-
     nerit:
 Crepusculo ſolutus, qua viſum eſt, vagor. 20
 Adfertur vltro panis: de mensa sua
 Dat ossa dominus: frusta iactat familia,
 Et, quod fastidit quisque, pulmentarium.
 Sic ſine labore venter impletur meus.
 Age, ſi quo eſt abire animus, eſt licentia. 25

C 2

Non

Non plane est, inquit. Fruere, quae laudas, canis.

Regnare nolo, liber ut non sim mihi.

FAB. VIII.

FRATER ET SOROR.

Praecepto monitus, saepe te considera.

Habebat quidam filiam turpissimam,

Idemque insigni et pulchra facie filium.

Hi speculum, in cathedra matris ut positum
fuit,

5 Pueriliter ludentes, forte inspexerant.

Hic se formosum iactat; illa irascitur,

Nec gloriantis sustinet fratri*s* iocos,

Accipiens (quid enim?) cuncta in contumeliam.

Ergo ad patrem decurrit, laesura in vicem,

10 Magnaque inuidia criminatur filium,

Vir natus quod rem seminarum tetigerit.

Amplexus ille vtrumque, et carpens oscula,

Dulcemque in ambos caritatem partiens,

Quotidie, inquit, speculo vos vti volo:

15 Tu formam ne corrumpas nequitiae malis:

Tu faciem ut istam moribus vincas bonis.

FAB.

FAB. IX.

SOCRATES AD AMICOS.

Vulgare amici nomen; sed rara est fides.
 Cum paruas aedes sibi fundasset Socrates,
 (Cuius non fugio mortem, si famam adse-
 quar,
 Et cedo inuidiae, dum modo absoluar cinis)
 E populo sic, nescio quis, ut fieri solet:
 Quaeso, tam angustam, talis vir, ponis do-
 mum?

Vtinam, inquit, veris hanc amicis impleam?

FAB. X.

POETA DE CREDERE ET
NON CREDERE.

Periculoseum est credere, et non credere.
 Vtriusque exemplum breuiter exponam rei.
 Hippolytus obiit, quia nouercae creditum est.
 Cassandrae quia non creditum, ruit Ilium.
 Ergo exploranda est veritas multum, prius
 Quam stulta prae*ue* iudicet sententia.
 Sed fabulosam ne vetustatem eleuent,
 Narrabo tibi memoria quod factum est mea.
 Maritus quidam cum diligeret coniugem,

C 5 To-

- 10 Togamque puram iam pararet filio,
 Seductus in secretum a liberto suo,
 Sperante, heredem suffici se proximum.
 Qui, cum de puero multa mentitus foret,
 Et plura de flagitiis castae mulieris,
 15 Adiecit id, quod sentiebat maxime
 Doliturum amanti, ventitare adulterum,
 Stuproque turpi pollui famam domus.
 Incensus ille falso vxoris crimine,
 Simulauit iter ad villam, clamque in oppido
 20 Subsedit: deinde noctu subito ianuam
 Intravit, recta cubiculum vxoris petens,
 In quo dormire mater natum iusserat,
 Aetatem adultam seruans diligentius.
 Dum quaerunt lumen, dum concursant fa-
 milia,
 25 Irae furentis impetum non sustinens,
 Ad lectum accedit, tentat in tenebris caput.
 Ut sentit tonsum, gladio pectus transigit,
 Nihil respiciens, dum dolorem vindicet.
 Lucerna adlata, simul adsperxit filium,
 30 Sanctamque vxorem dormientem cubiculo,
 Sopita primo quae nil somno senserat:
 Repraesentauit in se poenam facinoris,
 Et ferro incubuit, quod credulitas strinxerat.
 Accusatores postularunt mulierem,

Ro.

Romamque pertraxerunt ad centumuiros. 35
 Maligna insontem deprimit suspicio,
 Quod bona possidet: stant patroni, fortiter
 Causam tuentes innocentis feminae.
 A diuo Augusto tunc petiere iudices,
 Ut adiuuaret iurisiurandi fidem, 40
 Quod ipsos error implicuisset criminis.
 Qui postquam tenebras dispulit calumniae,
 Certumque fontem veritatis reperit,
 Luat, inquit, poenas causa libertus mali.
 Namque orbam nato, simul et priuatam 45
 virō,
 Miserandam potius, quam damnandam exi-
 stimo.
 Quod si damnanda perscrutatus crimina 50
 Paterfamilias eset, si mendacium
 Subtiliter limasset: a radicibus
 Non euertiset scelere funesto domum.
 Nil spernat auris, nec tamen credat statim:
 Quandoquidem et illi peccant, quos mini-
 me putas;
 Et qui non peccant, impugnantur fraudibus.
 Hoc admonere simplices etiam potest,
 Opinione alterius ne quid ponderent. 55
 Ambitio namque dissidens mortalium
 Aut gratiae subscribit, aut odio suo.

Erit ille notus, quem per te cognoueris.
Haec exsecutus sum propterea pluribus,
60 Breuitate nimia quoniam quosdam offendimus.

FAB. XI.

EVNVCHVS AD IMPROBVM.

Eunuchus litigabat cum quodam improbo,
Qui, super obscena dicta et petulans iur-
gium,
Damnum insectatus est amissi corporis.
En, ait, hoc vnum est, cur laborem validius,
5 Integritatis testes quia desunt mihi.
Sed quid fortunae, stulte, delictum arguis?
Id demum est homini turpe, quod meruit
pati.

FAB. XII.

PVLLVS AD MARGARITAM.

In sterculino pullus gallinaceus
Dum quaerit escam, margaritam reperit.
Iaces indigno, quanta res, inquit, loco?
Te si quis pretii cupidus vidisset tui,
5 Olim redises ad splendorem maximum.
Ego qui te inueni, potior cui multo est ei-
bus?

Nee

Nec tibi prodesse, nec mihi quicquam potes,
Hoc illis narro, qui me non intelligunt,

FAB. XIII.

APES ET FVCI VESPA
IVDICE.

Apes in alta quercu fecerant fauos.
Hos fuci inertes esse dicebant suos.
Lis ad forum deducta est, vespa iudice.
Quae genus vtrumque nosset cum pulcherrime,
Legem duabus hanc proposuit partibus.
Non inconueniens corpus, et par est color,
In dubium plane res ut merito venerit.
Sed ne religio peccet imprudens mea,
Aluos accipite, et ceris opus infundite,
Ut ex sapore mellis, et forma faui,
De quis nunc agitur, auctor horum apparet.

Fuci recusant, apibus conditio placet.
Tunc illa talem protulit sententiam:
Apertum est, quis non possit, aut quis fecerit.

Quapropter apibus fructum restituo suum.
Hanc praeterissem fabulam silentio,
Si pactam fuci non recusasent fidem.

FAB. XIV.

AESOPVS LVDENS.

Puerorum in turba quidam ludentem At-
ticus

Aesopum nucibus cum vidisset, restitit,
Et quasi delirum risit. Quod sensit simul
Derisor potius, quam deridendus senex,
5 Arcum retensem posuit in media via:
Heus, inquit, sapiens, expedi, quid fecerim.
Concurrit populus: ille se torquet diu,
Nec quaestionis positae causam intelligit;
Nouissime succumbit. Tum victor sophus:
10 Cito rumpes arcum, semper si tensum ha-
bueris;

At si laxaris, cum voles, erit vtilis.

Sic ludus animo debet aliquando dari,

Ad cogitandum melior ut redeat tibi.

FAB. XV.

CANIS AD AGNUM.

Inter capellas agno balanti canis,
Stulte, inquit, erras, non est hic maternua:
Ouesque segregatas ostendit procul.

Non illam quaero, quae, cum libitum est,
concipit,

Dein

Dein portat onus ignotum certis mensibus, 5
 Nouissime prolapsam effundit sarcinam;
 Verum illam, quae me nutrit admoto vbere,
 Fraudatque natos lacte, ne desit mihi.
 Tamen illa est potior, quae te peperit. Non
 ita est.

Vnde illa sciuit, niger, an albus nascerer? 10
 Age porro, scisset: cum crearer masculus,
 Beneficium magnum sane natali dedit,
 Ut exspectarem lanium in horas singulas.
 Cuius potestas nulla in gignendo fuit,
 Cur hac sit potior, quae iacentis miserita est, 15
 Dulcemque sponte praestat benevolentiam?
 Facit parentes bonitas, non necessitas.

His demonstrare voluit auctor versibus,
 Obsistere homines legibus, meritis capi.

FAB. XVI.

CICADA ET NOCTVA.

Humanitati qui se non accommodat,
 Plerumque poenas oppetit superbiae.
 Cicada acerbum noctuae conuicium
 Faciebat, solitae vietum in tenebris quae-
 rere,
 Cauoque ramo capere somnum interdiu. 5
 Rogata est, vt taceret. Multo validius

Cl-

Clamare coepit. Rursus admota prece,
 Accensa magis est. Noctua, ut vidit, sibi
 Nullum esse auxilium, et verba contemni sua,
10 Hac est adgressa garrulam fallacia.
 Dormire quia me non sinunt cantus tui,
 Sonare cithara quos putas Apollinis:
 Potare est animus nectar, quod Pallas mihi
 Nuper donauit; si non faltidis, veni,
15 Vna bibamus. Illa, quae ardebat siti,
 Simul cognouit, vocem laudari suam,
 Cupide aduolauit. Noctua, egressa e cauo,
 Trepidantem consecuta est, et leto dedit.
 Sic, viua quod negarat, tribuit mortua,

FAB. XVII.

ARBORES IN DEORVM
TVTELA.

Olim, quas vellent esse in tutela sua.
 Diui legerunt arbores. Quercus Ioui,
 Et myrtus Veneri placuit, Phoebo laurea:
 Pinus Cybeiae, populus celsa Herculi.
5 Minerua admirans, quare steriles sumerent.
 Interrogavit. Causam dixit Jupiter:
 Honorem fructu ne videamur vendere.
 At mehercules narrabit, quod quis voluerit,
 Oliua nobis propter fructum est gratior.

Tunc

Tunc sic deorum genitor, atque hominum 10
fator:

O nata, merito sapiens dicere omnibus;
Nisi vtile est, quod facimus, stulta est
gloria.

Nihil agere, quod non profit, fabella ad-
monet.

FAB. XVIII.

PAVO AD IVNONEM.

Pavo ad Iunonem venit, indigne ferens,
Cantus luscinii quod sibi non tribuerit:
Illum esse cunctis auribus admirabilem,
Se derideri, simul ac vocem miserit.
Tunc, consolandi gratia, dixit dea:
Sed forma vincis, vincis magnitudine,
Nitor zmaragdi collo praefulget tuo,
Pictisque plumis gemmeam caudam explicas.
Quo mi, inquit, mutam speciem, si vincor
sono?

Fatorum arbitrio partes sunt vobis datae: 10
Tibi forma, vires aquilae, luscinio melos,
Augurium coruo, laeva cornici omina,
Omnes quae propriis sunt contentae dotibus.

Noli adfectare, quod tibi non est datum,
Delusa ne spes ad querelam recidat.

FAB.

FAB. XIX.

AESOPVS AD GARRVLVM.

Aesopus domino, solus cum eset familia,
Parare coenam iussus est maturius.

Ignem ergo quaerens, aliquot lustrauit do-
mus,

Tandemque inuenit, ubi lucernam accen-
deret.

5 Tum circueunti fuerat quod iter longius,
Effecit breuius: namque recta per forum.
Coepit redire. Et quidam e turba garrulus:
Aesope, medio sole, quid cum lumine?
Hominem, inquit, quaero, et abili festi-
nans domum.

10 Hoc si molestus ille ad animum retulit,
Sensit profecto, se hominem non visum teni,
Intempestive qui occupato adluserit.

FAB. XX.

ASINVS ET GALLI.

Qui natus est infelix, non vitam modo
Tristem decurrit; verum post obitum quo-
que

Persequitur illum dura fati miseria.

Galli Cybebes circum quaestus ducere

Asi-

Afinum solebant, baiulantem sarcinas.
 Is cum labore et plagiis eset mortuus,
 Detracta pelle, sibi fecerunt tympana.
 Rogati mox a quodam, delicio suo
 Quidnam fecissent, hoc locuti sunt modo:
 Putabat se post mortem securum fore;
 Ecce aliae plagae congeruntur mortuo.

PHAEDRI LIBER QVARTVS.

FAB. I.

DE MVSTELA ET MV-
RIBVS.

Ioculare tibi videtur: et sane leui,
 Dum nihil habemus maius, calamo ludimus.
 Sed diligenter intuere has naenias:
 Quantam sub illis vtilitatem reperies?
 Non semper ea sunt, quae videntur; de-
 cipit

Frons prima multos: rara mens intelligit,
 Quod interiore condidit cura angulo.
 Hoc ne locutus sine mercede existimer,

Fabel-

Fabellam adiiciam de mustela et muribus.

20 Mustela, cum, annis et senecta debilis,

Mures veloces non valeret adsequi,

Inuoluit se farina, et obscuro loco

Abiecit negligenter. Mus, escam putans,

Adsiluit, et compressus occubuit neci:

25 Alter similiter, deinde periiit tertius.

Aliquot secutis, venit et retroridus,

Qui saepe laqueos et muscipula effugerat,

Proculque insidias cernens hostis callidi,

Sic valeas, inquit, ut farina es, quae iaces.

FAB. II.

VVLPIS ET VVA.

Fame coacta vulpis alta in vinea

Vuam adpetebat, summis faliens viribus.

Quam tangere ut non potuit, discedens ait:

Nondum matura est; nolo acerbam sumere.

5 Qui, facere quae non posunt, verbis

eleuant,

Adscribere hoc debebunt exemplum sibi.

FAB. III.

EQVVS ET APER.

Equus sedare solitus quo fuerat sitim,

Dum sese aper volutat, turbauit vadum.

Hinc

Hinc orta lis est. Sonipes, iratus fero,
Auxilium petiit hominis: quem dorso le-
uans,

Redit ad hostem. Iactis hunc telis eques
Postquam interfecit, sic locutus traditur:
Laetor, tulisse auxilium me precibus tuis:
Nam praedam cepi, et didici, quam sis vti-
lis.

Atque ita coëgit frenos ipuitum pati.
Tum moestus ille: Paruae vindictam rei
Dum quaero demens, seruitutem reperi.

Haec iracundos admonebit fabula,
Impune potius laedi, quam dedi alteri.

FAB. IV.

P O E T A.

Plus esse in uno saepe, quam in turba
boni,

Narratione posteris tradam breui.

Quidam decedens tres reliquit filias:
Vnam formosam, et oculis venantem viros;
At alteram lanificam, frugi et rusticam;
Deuotam vino tertiam, et turpisimam.
Harum autem matrem fecit heredem senex,
Sub conditione, totam ut fortunam tribus

Pbaedrus.

D

Aequa-

Aequaliter distribuat, sed tali modo:

20 Ne data possideant, aut fruantur; tum
simul

Habere res desierint, quas acceperint,
Centena matri conferant festertia.

Athenas rumor implet, Mater sedula

Iuris peritos consulit: nemo expedit,

15 Quo pacto non possideant, quod fuerat da-
tum,

Fructumue capiant; deinde, quae tulerint
nihil,

Quanam ratione conferant pecuniam.

Postquam consumta est temporis longi mora,

Nec testamenti potuit sensus colligi:

20 Fidem aduocavit, iure neglecto, parens.

Seponit moechae vestem, mundum mulie-
brem,

Lauationem argenteam, eunuchos, glabros:

Lanifcae agellos, pecora, villam, operarios,

Boues, iumenta, et instrumentum rusticum:

25 Potrici plenam antiquis apothecam cadis,

Domum politam, et delicatos hortulos..

Sic destinata dare cum vellet singulis,

Et adprobaret populus, qui illas nouerat:

Aesopus media subito in turba constitit;

30 O si maneret condito sensus patri,

Quam

Quam grauiter ferret, quod voluntatem
suam

Interpretari non potuisent Attici!

Rogatus deinde, soluit errorem omnium.

Domum et ornamenta, cum venustis hortu-
lis,

Et vina vetera date lanificae rusticae: 35

Vestem, vnyones, pedisequos, et cetera

Illi adsignate, vitam quae luxu trahit;

Agros, vites, et pecora cum pastoribus

Donate moechae. Nulla poterit perpeti,

Vt moribus quid teneat alienum suis. 40

Deformis cultum vendet, vt vinum petat:

Agros abiicit moecha, vt ornatum paret:

At illa gaudens pecore, et lanae dedita,

Quacunque summa tradet luxuria domum.

Sic nulla possidebit, quod fuerit datum, 45

Et dictam matri conferent pecuniam

Ex pretio rerum, quas vendiderint, singulae.

Ita, quod multorum fugit imprudentiam,

Vnius hominis reperit sollertia.

FAB. V.

PVGNA MVRIVM ET MV-
STELARVM.

Cum victi mures mustelarum exercitu.

(Historia quorum in tabernis pingitur)

Fugebent, et artos circum trepidarent cauos;
Aegre recepti, tamen euaserunt necem.

§ Duces eorum, qui capitibus cornua
Suis ligabant, ut conspicuum in proelio
Haberent signum, quod sequerentur, mil-
ites,

Haesere in portis, suntque capti ab hostibus.
Quos immolatos victor audis dentibus

10 Capacis alui mersit tartareo specu.

Quemcumque populum tristis euentus pre-
mit,

Periclitatur magnitudo principum;

Minuta plebes facili praesidio latet.

FAB. VI.

P O E T A.

Tu, qui, nasute, scripta destringis mes,
Et hoc iocorum legere fastidis genus,

Par.

Parva libellum sustine patientia,
 Seueritatem frontis dum placo tuae,
 Et in eothurnis prodit Aesopus nouis.   5
Vtinam nec vnquam Pelii nemoris iugo
 Pinus bipenni concidisset Thesala!
 Nec ad professae mortis audacem viam
 Fabricasset Argus opere Palladio ratem!
 Inhospitalis prima quae Ponti sinus   10
 Patefecit, in perniciem Graium, et barba-
     rum.
Namque et superbi luget Aeëtae domus,
 Et regna Peliae scelere Medeae iacent;
 Quae, saeuum ingenium variis inuoluens mo-
     dis,
 Illic per artus fratri explicuit fugam;   15
Hic caede patris Peliadum infecit manus.
 Quid tibi videtur? Hoc quoque insulsum est,
     ais,

Falsoque dictum: longe quia vetustior
 Aegea Minos clasfe perdomuit freta,
 Iustoque vindicauit exemplo impetum.   20
 Quid ergo possum facere tibi, lector Cato,
 Si nec fabellae te iuuant, nec fabulae?
Noli molestus esse omnino litteris,
Maiores exhibeant ne tibi molestiam.

35 Hoc illis dictum est, si qui stulti nausent
Et, ut putentur sapere, coelum vituperant.

FAB. VII.

VIPERA ET LIMA.

Mordaciorem qui improbo dente adpetit,
Hoc argumento se describi sentiat.
In officinam fabri venit vipera:
Haec cum tentaret, si qua res esset cibi,
§ Limam momordit. Illa contra contumax,
Quid me, inquit, stulta, dente captas lae-
dere,
Omne adsueui ferrum quae corrodere?

FAB. VIII.

VVLPES ET HIRCVS.

Homo, in periculum simul ac venit, callidus
Effugium reperire alterius quaerit malo.
Cum decidisset vulpis in puteum infacia,
Et altiore clauderetur margine:
§ Deuenit hircus sitiens in eundem locum,
Simil rogauit, eset an dulcis liquor,

Et

Et copiosus. Illa, fraudem moliens:
 Descende, amice, tanta bonitas est aquae,
 Voluptas ut satiari non possit mea.
 Immisit se barbatus. Tum vulpecula
 Euasit puto, nixa celsis cornibus,
 Hircumque clauso liquit haerentem vado.

FAB. IX.

DE VITIIS HOMINVM.

Peras imposuit Iupiter nobis duas:
 Propriis repletam vitiis post tergum dedit;
 Alienis ante pectus suspendit gravem.
 Hac re videre nostra mala non possumus:
 Alii simul delinquent, censores sumus.

FAB. X.

FVR ARAM COMPILANS.

Lucernam fur accedit ex ara Iouis,
 Ipsumque compilavit ad lumen suum.
 Onustus sacrilegio cum discederet,
 Repente vocem sancta misit religio:
 Malorum quamuis ista fuerint munera,
 Mihique inuisa, ut non offendar subripi;
 Tamen, scelestae, spiritu culpam lues,

D 4

Olim

Olim cum adscriptus venerit poenae dies.
Sed, ne ignis noster facinori praeluceat,
go Per quem verendos excolit pietas deos,

Veto esse tale luminis commercium.

Ita hodie, nec lucernam de flamma deum,

Nec de lucerna, fas est, accendi sacrum.

Quot res contineat hoc argumentum vni
les,

83 Non explicabit aliis, quam qui reperit,
Significat primo, saepe, quos ipse alueris,

Tibi inueniri maxime contrarios:

Secundo ostendit, scelera non ira deum,

Fatorum dicto sed puniri tempore:

go Nouissime interdicit, ne cum malefico

Vsum bonus consociet ullius rei.

FAB. XI.

MALAS ESSE DIVITIAS.

Opes inuisae merito sunt forti viro,

Quia diues arca veram laudem intercipit.

Coelo receptus propter virtutem Hercules,

Cum gratulantes persalutasset deos,

g Veniente Pluto, qui Fortunae est filius,

Auertit oculos. Causam quæsiuit pater:

Odi, inquit, illum, quia malis amicus est,

Simulque obiecto cuncta corrumpit lucro.

FAB.

FAB. XII.
LEO REGNANS.

Vtius homini nihil est, quam recte loqui;
Probanda cunctis est quidem sententia,
Sed ad perniciem solet agi sinceritas.

Cum se ferarum regem fecisset leo,
Et aequitatis vellet famam consequi,
A pristina deflexit consuetudine,
Atque inter illas tenui contentus cibo,
Sancta incorrupta iura reddebat fide.
Postquam labare coepit poenitentia,

* * *
FAB. XIII.

Adfictione veretri linguam mulieris,
Adfinitatem traxit inde obscenitas.

FAB. XIV.

PROMETHEVS.

Rogauit alter, tribadas et molles matrem
Quae ratio procreasset: exposuit senex.
Idem Prometheus, auctor vulgi fictilis,
Qui, simul offendit ad fortunam, frangitur,
Naturae partes, veste quas celat pudor,

Cum separatim toto finxisset die,
 Aptare mox ut possit corporibus suis,
 Ad coenam est inuitatus subito a Libero.
 Vbi irrigatus multo venas nectare,
 Sero domum est reuersus titubanti pede.
 Tum semifomno corde, et errore ebrio,
 Adplicuit virginale generi masculo,
 Et masculina membra adplicuit feminis.
 Ita nunc libido prauo fruitur gaudio.

FAB. XV.

CAPELLAE ET HIRCI.

Barbam capellae cum impetrassent ab Ioue,
 Hirci moerentes indignari cœperant,
 Quod dignitatē feminae aequassem suam.
 Sinite, inquit, illas gloria vana frui,
 Et usurpare vestri ornatum muneris,
 Pares dum non sint vestrae fortitudinis.

Hoc argumentum monet, ut sustineas tibi
 Habitū esse similes, qui sunt virtute impa-
 res.

FAB. XVI.

GVBERNATOR ET NAVTAE.

Cum de fortunis quidam quereretur suis,
 Aesopus finxit consolandi gratia.

Ve-

Vexata saevis nauis tempestatibus,
 Inter vectorum lacrimas, et mortis metum,
 Faciem ad serenam subito mutato die,
 Ferri secundis tuta coepit flatibus,
 Nimiaque nautas hilaritate extollere.
 Factus periclo tum gubernator sophus:
 Parce gaudere oportet, et sensim queri,
 Totam quia vitam miscet dolor, et gau-
 dium.

FAB. XVII.

CANVM LEGATI AD
IOVEM.

Canes legatos olim misere ad Iouem,
 Melioris vitae tempus oratum suae,
 Ut fese abriperet hominum contumeliis:
 Furfuribus sibi conspersum quod panem da-
 rent,
 Fimoque turpi maximam explerent famem. 52
 Profecti sunt legati non celeri pede,
 Dum naribus scrutantur escam in stercore.
 Citati non respondent. Vix tandem inuenit
 Eos Mercurius, et turbatos adtrahit.
 Tum vero, vultum magni ut viderunt Iouis, 53
 Totam timentes concacarunt regiam.

Pro-

Propulsi vero fustibus, vadunt foras.
Vetat dimitti magnus illos Iupiter.
Mirati, sibi legatos non reuertier,
Turpe aestimantes aliquid commisum a suis.
Post aliquod tempus alios adscribi iubent.
Rumor legatos superiores prodidit.
Timentes, rursus aliquid ne simile accidat.
Odore canibus anum, sed multo, replent:
Mandata dant, legati mittuntur, statim
Adeunt. Rogantes aditum, continuo impe-
rtant.
Consedit genitor tum deorum maximus,
Quassatque fulmen, tremere coepere omnia.
Canes confusi, subitus quod fuerat fragor,
Repente odorem mixtum cum merdis cacant.
Reclamant omnes, vindicandam iniuriam.
Sic est locutus ante poenam Iupiter:
Non est legatos regis non dimittere,
Nec est difficile, poenas culpae imponere.
Sed hoc feretis pro iudicio praemium:
Non voto dimitti, verum cruciari fame,
Ne ventrem continere non possint suum,
Illi autem, qui miserunt vos tam fuitiles,
Nunquam carebunt hominis contumelia.
Ita nunc legatos exspectant et posteri:
Nossumque venire qui videt, culum olfacit.

FAB.

FAB. XVIII.

HOMO ET COLVRA.

Qui fert malis auxilium, post tempus dolet.

Gelu rigentem quidam colubram sustulit,
Sinuque fouit, contra se ipse misericors.
Namque ut refecta est, necuit hominem pro-
tinus.

Hanc alia cum rogaret causam facinoris,
Respondit: Ne quis discat prodesse impro-

FAB. XIX.

VULPIS ET DRACO.

Vulpis cubile fodiens, dum terram eruit,
Agitque plures altius cuniculos,
Peruenit ad draconis speluncam intimam,
Custodiebat qui thesauros abditos.

Hunc simul adspexit: Oro, vt imprudentiae
Des primum veniam; deinde, si pulchre vi-
des,

Quam non conueniens aurum sit vitae meae,
Respondeas elementer, quem fructum capis

Hoc ex labore, quodue tantum est praemi-

Vt

10 Ut careas somno, et aeum in tenebris exi-
gas?

Nullum, inquit ille: verum hoc a summo
mihi

Ioue attributum est. Ergo nec sumis tibi,
Nec vlli donas quicquam? Sic fatis placet.
Nolo irascaris, libere si dixero:

15 Diis est iratis natus, qui est similis tibi.

POETA.

Abiturus illuc, quo priores abierunt,

Quid mente caeca miserum torques spiritum?

Tibi dico, auare, gaudium heredis tui,

Qui ture superos, ipsum te fraudas cibo:

20 Qui tristis audis musicum citharae sonum,

Quem tibiarum macerat iocunditas,

Obsoniorum pretia cui gemitum exprimunt,

Qui, dum quadrantes adgeras patrimonio,

Coelum fatigas sordido periurio:

25 Qui circumcidis omnem impensam funeri,

Libilitina ne quid de tuo faciat lucrum,

EAB. XX.

PHAEDRV S.

Quid iudicare cogitet liuor modo,

Licet dissimulet, pulchre tamen intelligo,

Quid-

Quidquid putabit esse dignum memoriae,
Aesopi dicet: si quid minus adriserit,
A me contendet fictum quo quis pignore.
Quem volo refelli iam nunc responso meo:
Siue hoc ineptum, siue laudandum est opus,
Iauenit ille, nostra perfecit manus.
Sed exsequamur coepit propositi ordinem.

FAB. XXI.

NAVFRAGIVM SIMONIDIS.

Homo doctus in se semper diuitias habet,
Simonides, qui scripsit egregium melos.
Quo paupertatem sustineret facilius,
Circuire coepit vrbes Asiae nobiles,
Mercede accepta laudem victorum canens.
Hoc genere quaestus postquam locuples factus
est,

Venire in patriam voluit cursu pelagio.
(Erat autem natus, vt aiunt, in Cea insula)
Ascendit nauem, quam tempestas horrida
Simul et vetustas medio dissoluit mari. 10
Hi zonas, illi res pretiosas colligunt,
Subsidium vitae. Quidam curiosior,
Simonide, tu ex opibus nil sumis tuis?
Mecum, inquit, mea sunt cuncta. Tunc pau-
ci enatant,

Quia

15 Quia plures onere degrauati perierunt.
Praedones adsunt, rapiunt quod quisque ex-
tulit,

Nudos relinquunt. Forte Clazomenae prope
Antiqua fuit vrbs, quam petierunt naufragi.
Hic litterarum quidam studio deditus,
20 Simonidis qui saepe versus legerat,
Eratque absentis admirator maximus,
Sermone ab ipso cognitum cupidissime
Ad se recepit, veste, numis, familia
Hominem exornauit. Ceteri tabulam suam
25 Portant, rogantes victum. Quos casu ob-
uios

Simonides ut vidit: Dixi, inquit, mea
Mecum esse cuncta? vos quod rapuistis, pe-
nit.

FAB. XXII.

MONS PARTVRIENS.

30 Mons parturibat, gemitus immanes ciens,
Eratque in terris maxima exspectatio.
At ille murem peperit. Hoc scriptum est
Tibi, tibi, tibi, tibi, tibi, tibi, tibi,
Qui, magna cum minaris, extricas nihil.

FAB.

FAB. XXIII.
FORMICA ET MVSCA.

Formica et musca contendebant acriter,
 Quae pluris eset. Musca sic coepit prior:
 Conferre nostris tu potes te laudibus?
 Vbi immolatur, exta praegusto deum,
 Moror inter aras, templa, perlustro omnia. 5
 In capite regis fedeo, cum visum est mihi,
 Et matronarum casta delibo oscula;
 Laboro nihil, atque optimis rebus fruor.
 Quid horum simile tibi contingit, rustica?
 Est glorioſus ſane conuictus deum, 10
 Sed illi, qui inuitatur, non qui inuisus eſt.
 Reges commemoras, et matronarum oscula:
 Ego granum in hiemem cum studioſe con-
     gero,
 Te circa murum paſci video ſtercore. 15
 Aras frequetas: nempe abigeris, quo ve-
     nis.
 Nihil laboras, ideo, cum opus eſt, nihil ha-
     bes.
 Superba iactas, tegere quod debet pudor.
 Aestate me lacesſis; cum bruma eſt, files. 20
 Mori contractam cum te cogunt, frigora,
 Me copioſa recipit incolumem domus.

Pbaedrus.

E

Sa-

Satis profecto retudi superbiam.

Fabella talis hominum discernit notas
Eorum, qui se falsis ornant laudibus,
Et quorum virtus exhibet solidum decus.

FAB. XXIV.

SIMONIDES A DIIS SERVATVS.

Quantum valerent inter homines litterae,
Dixi superius: quantus nunc illis honos
A superis sit tributus, tradam memoriae.
Simonides idem ille, de quo retuli,
Victori laudem cuidam pyctae vt scriberet,
Certo conduxit pretio: secretum petit.
Exigua cum frenaret materia impetum,
Vsus poëtae, vt moris est, licentia,
Atque interposuit gemina Ledaे fidera,
Auctoritatem similis referens gloriae.
Opus adprobauit, sed mercedis tertiam
Accepit partem. Cum reliquum posceret,
Illi, inquit, reddent, quorum sunt laudis
duae.
Verum, vt ne irate dimisum te sentiam,
Ad coenam mihi promitte, cognatos volo
Hodie inuitare, quorum es in numero mihi.

Frau-

Fraudatus quamuis, et dolens iniuria,
Ne male dimissus gratiam corrumperet,
Promisit, rediit hora dicta, recubuit.
Splendebat hilare poculis conuiuum; 20
Magno adparatu laeta resonabat domus:
Duo cum repente iuuenes, sparsi puluere,
Sudore multo diffuentes, corpore
Humanam supra formam, cuidam seruulo
Mandant, ut ad se prouocet Simonidem, 25
Illi interesse, ne faciat moram.
Homo perturbatus excitat Simonidem.
Vnum promorat vix pedem triclinio,
Ruina camarae subito oppresit ceteros,
Nec ulli iuuenes sunt reperti ad ianuam. 30
Ut est vulgatus ordo narratae rei,
Omnes scierunt, numinum praesentiam
Vati dedisse vitam mercedis loco.

FAB. XXV.

P O E T A.

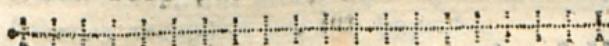
Supersunt mihi, quae scribam, sed parco
Sciens:
Primum, esse ne tibi videar molestior,
Distringit quem multarum rerum varietas;
Dein, si quis eadem forte conari velit,

61

¶ Habere ut possit aliquid operis residuum.
Quamuis materiae tanta abundet copia,
Labori faber ut desit, non fabro labor.
Breuitati nostrae praemium ut reddas, peto,
Quod es pollicitus exhibe vocis fidem.
Nam vita morti propior est quotidie.
Et hoc minus perueniet ad me muneris,
Quo plus consumet temporis dilatio.
Si cito rem perages, usus fiet longior,
Fruar diutius, si celerius coepero.
¶ Languentis aei dum sunt aliquae reliquiae,
Auxilio locus est; olim senio debilem
Frustra adiuuare bonitas nitetur tua,
Cum iam desierit esse beneficium vtile,
Et mors vicina flagitabit debitum.
¶ Stultum admouere tibi preces existimo,
Procluis ultro cum sit misericordia,
Saepe impetrauit veniam confessus reus:
Quanto innocentis iustius debet dari?
Tuae prius sunt partes, aliorum dein:
¶ Similique gyro venient aliorum vices.
Decerne quod religio, quod patitur fides,
Et gratulari me fac iudicio tuo.
Excedit animus, quem proposuit, terminum;
Sed difficulter continetur spiritus,
¶ Integritatis qui sincerae conscius,

A ne.

A noxiōrum premitur insolentiis.
 Qui sīat, requires. Adparebunt tempore.
 Ego, quondam legi quam puer sententiam,
 Palam mutare plebeio piaculum est.
 Dum sanitas constabit, pulchre meminero. 35

PHAEDRI LIBER QVINTVS.

P O E T A.

Cum destinassem operis habere terminum
 In hoc, vt aliis esset materiae fatis :
 Consilium tacito corde damnaui *meum*.
 Nam si quis talis etiam est tituli *artifex*,
 Quo pacto diuinabit, quidnam omiserim, §
 Ut illud ipsum cupiat famae tradere ?
 Sua cuique cum sit animi cogitatio,
 Colorque proprius. Ergo non leuitas mihi,
 Sed certa ratio, causam scribendi dedit.
 Quare, Particulo, quoniam caperis fabulis, 10
 Quas Aesopeas, non Aesopī, nomino,

Quasi paucas ostenderit, ego plures dissero.
 Vsus vetusto genere, sed rebus nouis,
 Quarum libellum dum vacue perleges,
 Hunc obtrectare si volet malignitas,
 Imitari dum non possit, obtrectet licet.
 Mihi parta laus est, quod tu, quod similes
 tui,
 Vestras in chartas verba transfertis mea,
 Dignumque longa iudicatis memoria.
 Inlitteratum plausum nec desidero.

IDEM POETA.

Aesopi nomen sicubi interposuero,
 Cui reddidi iam pridem, quicquid debui,
 Auctoritatis esse scito gratia:
 Ut quidam artifices nostro faciunt saeculo,
 Qui pretium operibus maius inueniunt, nouo
 Si marmori adscriperunt Praxitelen suo,
 Trito Myronem argento. Fabulae exaudi-
 ant
 Adeo fugatae. Plus vetustis nam fauet
 Inuidia mordax, quam bonis praefentibus.
 Sed iam ad fabellam talis exempli feror,

FAB.

FAB. I.

DEMETRIVS ET MENAN-
DER.

Demetrius, qui dictus est Phalereus,
 Athenas occupauit imperio improbo.
 Ut mos est vulgi, passim et certatim ruunt;
FELICITER subclamant. Ipsi principes
 Illam osculantur, qua sunt oppressi, manum, §
 Tacite gementes tristem fortunae vicem.
 Quin etiam resides, et sequentes otium,
 Ne defuisse noceat, repunt ultimi.
 In queis Menander, nobilis comoediis,
 Quas, ipsum ignorans, legerat Demetrius, 10
 Et admiratus fuerat ingenium viri,
 Vnguento delibutus, vestitu adfluens,
 Veniebat gresfu delicato, et languido.
 Hunc vbi tyrannus vidi extremo agmine,
 Quinam cinaedus ille in conspectu meo 15
 Audet venire? responderunt proximi:
 Hic est Menander scriptor. Mutatus statim.

FAB. II.

VIATORES ET LATRO.

Et vindicauit sese forti dextera.
 Latrone occiso, timidus accurrit comes,
 Stringitque gladium: dein reiecta penula,
 Cedo, inquit, illum, iam curabo sentiat,
 Quos adtentarárit. Tunc qui depugnauerat:
 Velle, istis verbis saltem adiuuises modo,
 Constantior fuisse, vera existimans,
 Nunc conde ferrum, et linguam parirer futi-
 lem,
 Ut possis alios ignorantēs fallere.
 Ego, qui sum expertus, quantis fugias vi-
 ribus,
 Scio, quam virtuti non sit credendum tuae.
 Illi adsignari debet haec narratio,
 Qui re secunda fortis est, dubia fugax.

FAB. III.

CALVVS ET MVSCA.

Calui momordit musca nudatum caput:
 Quam opprimere captans, alapam sibi duxit
 grauem.

Tunc

Tunc illa irridens: punctum volucris paruu-
lae
Voluisti morte vlcisci; quid facies tibi,
Iniuriae qui addideris contumeliam? 5
Respondit: mecum facile redeo in gratiam,
Quia non fuisse mentem laedendi scio;
Sed te, contemti generis animal improbum,
Quae delectaris bibere humanum sanguinem,
Optem necare, vel maiore incommodo. 10

Hoc argumentum, veniam mage dari, de-
cet,
Qui casu peccat, quam qui consilio est no-
cens:
Illum esse quavis poena dignum iudico.

FAB. IV.

HOMO ET ASINVS.

Quidam immolasset verrem cum sancto
Herculi,
Cui pro salute votum debebat sua,
Asello iussit reliquias poni hordei.
Quas aspernatus ille, sic locutus est:
Tuum libenter prorsus adpeterem cibum, 5
Nisi qui nutritus illo est, iugulatus foret.
Huius respectu fabulae deterritus

Periculoseum semper vitaui lucrum.
Sed dicis; qui rapuere diuitias, habent.
10 Numeremus, agedum, qui deprehensi perierint:

Maiorem turbam punitorum reperies.
Paucis temeritas est bono, multis malo.

FAB. V.

SCVRRA ET RVSTICVS.

Prauo fauore labi mortales solent,
Et, pro iudicio dum stant erroris sui,
Ad poenitendum rebus manifestis agi.
Facturus Iudos quidam diues nobiles,
5 Proposito cunctos inuitauit praemio,
Quam quisque posset, ut nouitatem ostenderet.

Venere artifices laudis ad certamina.
Quos inter scurra, notus urbano sale,
Habere dixit se genus spectaculi,
30 Quod in theatro nunquam prolatum foret,
Dispersus rumor ciuitatem concitat:
Paullo ante vacua turbam deficiunt loca,
In scena vero postquam solus constituit,
Sine adparatu, nullis adiutoribus,
15 Silentium ipsa fecit exspectatio.

IIIe

Ille in sinum repente demisit caput,
 Et sic porcelli vocem est imitatus sua.
 Verum ut subesce pallio contenderent,
 Et excuti iuberent. Quo facto, simul
 Nihil est repertum, multis onerant laudibus, 20
 Hominemque plausu prosequuntur maximo.
 Hoc vidit fieri rusticus. Non mehercule
 Me vincet, inquit: et statim professus est,
 Idem facturum melius se postridie.
 Fit turba maior. Iam fauor mentes tenet, 25
 Et derisuri, non spectaturi, sedent.
 Vterque prodit. Scurra degrunxit prior,
 Mouetque plausus, et clamores fuscitat.
 Tunc simulans sese vestimentis rusticus
 Porcellum obtegere, (quod faciebat scilicet, 30)
 Sed, in priore quia nil compererant, latens
 Peruellit aurem vero, quem celauerat,
 Et cum dolore vocem naturae exprimit.
 Adclamat populus, scurram multo similius
 Imitatum, et cogit rusticum trudi foras.
 At ille profert ipsum porcellum e sinu, 35
 Turpemque aperto pignore errorem probans,
 En, hic declarat, quales sitis iudices.

POE-

P O E T A.

Adhuc supersunt multa, quae possum lo-
 qui,
 40 Et copiosa abundat rerum varietas:
 Sed temperatae suaves sunt argutiae,
 Immodicae offendunt. Quare, vir sanctissi-
 me, iustus Iesu Christi filii oculi
 Particulo, chartis nomen victorum meis;
 Latinis dum manebit pretium litteris,
 45 Si non ingenium, certe breuitatem adproba,
 Quae commendari tanto debet iustius,
 Quando poëtae sunt molesti validius.

FAB. VI.

DVO CALVI.

Inuenit caluus forte in triuio pectinem:
 Accessit alter, aequa defectus pilis,
 Eia, inquit, in commune, quodcunque est
 lucri.

Ostendit ille praedam, et adiecit simul:
 Superum voluntas fuit; sed, fato inuidio,
 Carbonem, ut aiunt, pro thesauro inueni-
 mus.

Quem spes delusit, huic querela conue-
 nit.

LOE

FAB.

FAB. VII.

PRINCEPS TIBICEN.

Vbi vanus animus, aura captus friuola,
 Adripuit insolentem sibi fiduciam;
 Facile ad derisum stulta leuitas ducitur.
 Princeps tibicen notior paullo fuit,
 Operam Bathyllo solitus in scena dare.
 Is forte ludis (non satis memini quibus)
 Dum pegma rapitur, concidit casu graui
 Nec opinans, et sinistram fregit tibiam,
 Duas cum dextras maluisset perdere.
 Inter manus sublatus, et multum gemens 10
 Domum refertur. Aliquot menes transiunt,
 Ad sanitatem dum venit curatio.
 Ut spectatorum mos est, et lepidum genus,
 Desiderari coepit, cuius flatibus
 Solebat excitari saltantis vigor. 15
 Erat facturus ludos quidam nobiles,
 Et incipiebat Princeps ingredier. Eum
 Adducit pretio, precibus, ut tantummodo
 Ipso ludorum ostenderet iefe die.
 Qui simul aduenit, rumor de tibicine 20
 Fremit in theatro; quidam adsificant mos.
 Iamque ; tuum, atque in meo
 Qui-

Quidam in conspectum proditurum sine mo-
rá.

Aulaeo miso, deuolutis tonitribus,
Dii sunt locuti more translaticio.

25 Chorus reducto tunc, et notum canticum

Imposuit, cuius haec fuit sententia :
Laetare incolumis, Roma, saluo principe.
In plausus consurrectum est. Iactant basia.
Tibicen gratulari fautores putat.

30 Equester ordo stultum errorem intelligit,

Magnoque risu canticum repeti iubet.

Iteratur illud. Homo meus se in pulpito

Totum prosternit: plaudit inludens eque-

Rogare populus hunc coronam existimat.

35 Ut vero cuneis notuit res omnibus,

Princeps, ligato crure niae fascia,

Niaeisque tunicis, niaeis etiam calceis.

Superbiens honore diuinae domus,

Ab vniuersis capite est protrusus foras.

FAB. VIII.

OCCASIO DEPICTA.

35 Cursu volucri, pendens in nouacula,

Caluus, comosa fronte, nudo corpore,

Quem si occuparis, teneas; elapsum semel

Non

Non ipse possit Iupiter reprehendere;
 Occasionem rerum significat breuem.
 Effectus impediret ne segnis mora,
 Finxere antiqui talem effigiem temporis.

FAB. IX.

TAVRVS ET VITVLVS.

Angusto in aditu taurus luctans cornibus,
 Cum vix intrare posset ad praesepia,
 Monstrabat vitulus, quo se pacto plecteret.
 Tace, inquit, ante hoc noui, quam tu na-
 tus es.
 Qui doctiorem emendat, sibi dici putet.

FAB. X.

VENATOR ET CANIS.

Aduersus omnes fortis velocias feras
 Canis, cum domino semper fecisset satis,
 Languere coepit annis ingrauantibus.
 Aliquando obiectus hispidi pugnae suis,
 Adripuit aurem: sed cariosis dentibus
 Praedam dimisit. Hic tum venator dolens
 Canem

Canem obiurgabat. Cui latrans contra se-

^{nex}: Non te destituit animus, sed vires meae.
Quod fuimus laudas; iam damnas, quod non
fumus.

10 Hoc cur, Philetē, scripserim, pulchre
vides.

VENATORI ET CARNIS

VENATORI ET CARNIS

Appen-

+ + + + +

APPENDIX

F A B V L A R V M

A

MARQVARDO GVDIO

ex Manuscripto Divisionensi
descriptarum.

FAB. I.

MILVVS AEGROTANS.

Multos cum menses aegrotasset milvus,
Nec iam videret esse vitae spem suae;
Matrem rogabat, sancta circumiret loca,
Et pro salute vota faceret maxima.
Faciam, inquit, fili; sed, opem ne non
impetrem,
Vehementer vereor; sed qui delubra omnia
Vastando, cuncta polluisti altaria,
Sacrificiis nullis parcens, nunc quid vi
rogem?

Pbaedrus.

F

FAB.

FAB. II.

LEPORES VITAE PERTAESI.

Qui sustinere non potest suum malum,
Alios inspiciat, et discat tolerantiam.

Aliquando in siluis strepitu magno concitū
Lepores clamant, se propter assiduos metus
5 Finire velle vitam. Sic quemdam ad lacum
Venerunt, miseri quo se praecipites darent.
Aduentū quorum postquam ranae territae
Virides in algas misere fugientes ruunt:
Heu, inquit vñus, sunt et alii, quos timor
10 Vexat malorum. Ferte vitam, vt ceteri.

FAB. III.

VVLPIS ET IVPITER.

Naturam turpem nulla fortuna obtexit.
Humanam in speciem cum vertisset Iupiter
Vulpem, regali pellex vt sedet throno,
Scarabeum vidi prorepentem ex angulo,
5 Notamque ad praedam celeri prosiluit gradu.
Superi risere, magnus erubuit pater,
Repudiatam turpemque pellicem expulit;
His prosecutus: viue, quo digna es, modo,
Quae nostris vti meritis digne non potes.

FAB.

FAB. IV.

LEO ET MVS.

Ne quis minores laedat, fabula haec monet.
 Leone in silua dormiente, rustici
 Luxuriantes mures, et vnum ex iis,
 Super cubantem casu quodam transiit;
 Expergefactus miserum leo celeri impetu
 Adripuit; ille veniam sibi dari rogat,
 Crimen supplex fatetur, peccatum impru-
 dentiae,
 Hoc rex vlcisci gloriosum non putans,
 Ignouit et dimisit. Post paucos dies
 Leo, dum vagatur noctu, in foueam de- 10
 cedit.
 Captum ut se agnouit laqueis, voce ma-
 xima
 Rugire coepit; cuius immanem ad sonum
 Mus subito accurrens: non est, quod ti-
 meas, ait,
 Beneficio magno gratiam reddam parem.
 Mox omnes artus, artuum et ligamina 15
 Lustrare coepit, cognitosque dentibus
 Nervos rodendo laxat ingenia artuum.
 Sic captum mus leonem siluis reddidit.

FAB. V.

HOMO ET ARBORES.

Pereunt, suis auxilium qui dant hostibus.
 Facta bipenni quidam ab arboribus petit
 Manubrium ut darent e ligno, quod foret
 Firmum: iusserunt omnes oleastrum dari.

¶ Accepit munus, aptans et manubrium
 Coepit securi magna excidere robora.
 Dumque eligebat, quae vellet, sic fraxino
 Dixisse fertur quercus: merito caedimur.

FAB. VI.

MVS ET RANA.

Mus, quo transire posset flumen facilius,
 Auxilium ranae petit. Haec muris adligat
 Lino priorem crus ad posterius pedem.
 Amnem natantes vix medium deuenerant,
 ¶ Cum rana, subito fundum fluminis petens,
 Se mergit, muri ut vitam eriperet perfide.
 Qui dum, ne mergeretur, tendit validius
 Praedam conspexit miluis propter volans,
 Muremque fluctuantem rapuit unguibus,
 ¶ Simulque ranam colligatam sustulit.
 Sic saepe intereunt, aliis meditantes ne-
 cem.

FAB.

FAB. VII.

GALLI DVO ET ACCIPITER.

Gallus cum gallo saepe pugnam conferens,
 Accipitrem viētus iudicem litis petit.
 Hic, ambo si venirent, mente concipit
 Spem deuorandi, qui exhiberet se prior.
 Mox cum venisse, caussam vt orarent suam, §
 Vedit, prehendit illum, qui primus forum
 Deduxit ad suum litem. Ille clamitat,
 Ne plectar ego, sed ille, qui fugam petit.
 Cui ales, hodie ne te credas vnguibus ^{sup al}
 Posse eripi meis; quos alteri dolos
 Tendebas, aequum te nunc est ipsum pati.
 Qui saepe tractat aliorum secum necem,
 Ignorat, triste quid sibi fatum paret.

FAB. VIII.

COCHLEA ET SIMIVS.

Amore tacta speculi inuenti cochlea,
 Fulgentis orbem scandens, coepit lingere,
 Nil illi melius contulisse se putans,
 Quam si splendorem commacularet fordibus.
 Ut inquinatum vidit speculum simius, §
 Qui se calcari talibus permiserit,
 Meretur, inquit, tale dedecus pati.

F 3

Haec

Haec illis est fabella scripta feminis,
Ineptis quae se iungunt et stultis viris.

FAB. IX.

MVS VRBANVS ET RV-
STICVS.

Hospitio quondam mus urbanus rusticus
Exceptus, vili glande coenat in cauo.
Induxit precibus post, ut urbem rusticus
Cellamque intraret plenam rebus optimis.

5 In qua dum variis perfruuntur reliquiis,
Impulso venit ostio cellarius.
Quo mures diffugiunt strepitu perterriti,
Et notis facile urbanus se condit cauis;
At miser, ignota trepidans rusticus domo.
10 Timensque mortem, per parietes cursitat.
Ut, quae volebat, sustulit cellarius,
Clausitque limen, iterum urbanus rusticum
Hortatur; ille perturbatis sensibus
Vix, inquit, possum capere prae metu
cibum.
15 Putasne, veniet ille? Quid tantum times?
Urbanus inquit? age, fruamur ferculis,
Quae frustra rure quaeras. Contra rusticus:
Tu, qui timere nescis, fruere his omnibus;
At me securum pascat glans et liberum.

In

In paupertate tutum praestat viuere,
Quam diuitiarum carpi sollicitudine.

FAB. X.

ASINVS DOMINO BLAN-
DIENS.

Blandiri domino asellus ut vidit suo
Canem, et de mensa saturari quotidie,
Et frusta largiter iactari a familia,
Sic est locutus: si canem immundissimum.
In tantum dominus et familia diligit,
Quid me futurum, si par illi fecero
Officium, multo qui sum melior hoc cane,
Rebusque pluribus utilis et laudabilis?
Alor qui sanctae fontibus puris aquae,
Ciboque numquam soleo pasci sordido, 10
Sum fane catulo dignior vita frui
Beatiore, honorem et summum consequi.
Asellus haec dum secum, stabulum conspicit
Intrare dominum: quare accurrens oxyus,
Rudensque prosilit, et humeris ambos 15
pedes
Imponit, osque lingua coepit lambere,
Vestemque foedis scindens vngulis, graui
Herum fatigat, stulte blandus, pondere.
Clamore domini concitatur familia;

- 20 Fustesque et saxa passim adripiens obvia,
Rudentem mulcat; et mox membris debilem
Fractisque coxis, domini lapsum a corpore;
Semianimum tandem deiicit ad praesepia.
Fabella, ineptus ne se inuitis ingerat,
25 Melioris aut affectet officium, docet.

FAB. XI.

GRVS, CORNIX, ET DO-
MINVS.

- Foedus iuratae grus et cornix iunxerant,
Cornicem grus ab auibus ut defenderet;
Cornix futura, ut grus caueret, diceret.
Hinc cum frequenter ad culasdam rustici
§ Agrum volarent, atque euellerent sata
Radicitus; agri dominus vidit, et dolens,
Saxum da, clamat, quo feriam gruem, puer.
Cornix ut audit, illico monet gruem,
Sibi quae cauit. Alia dein die audiens
20 Cornix, potentem saxum: rursus commonet
Gruem, ut vitaret sedulo periculum.
Auem diuinam suspicatus rusticus,
Audire iussa; puer, si, inquit, dixero
Offam da, tu mihi clam lapidem porrige.
25 Grus venit, ille puerum offam iubet dare;
At ille lapidem, quo ferit gruem, dedit.

Et

Et crura fregit. Vulneratus grus ait,
 Diuina cornix, vbi nunc auspicia tua?
 Cur non monere socium, vt dejeraueras,
 Properasti, tale ne mihi veniret malum? 20
 Respondit illa, non meretur ars mea
 Culpari, sed dolosa sunt bilinguium
 Consilia, qui aliud dicunt, atque aliud
 agunt.

Promissis ducunt qui imperitos subdolis,
 Mox fictis caussis haud desistunt ludere. 23

FAB. XII.

AVES ET HIRVND.

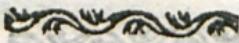
Aues in vnum cum deuenissent locum,
 Viderunt hominem seminantem linum agro.
 Quod vt pro nihilo habere hirundo intel-
 ligit,
 Sic conuocatas adlocuta traditur.

Hinc nobis instat omnibus periculum,
 Si semen ad maturitatem venerit.

Aues risere. Germinauit vt vero seges,
 Hirundo rursus, instat pernicies, ait:
 Adeste, germen eruamus noxiun,
 Ne, si mox crescat, inde fiant retia. 10
 Et nos possimus artibus humanis capi.
 Ridere pergunt verba aues hirundinis,

F 5.

Con-

Consilium et spernunt stulte prudentissimum.
 At illa cauta, ad hominem se mox contulit,
 15 Ut tuta tignis nidum suspendat suum.
 Sed, quae salubre monitum aues despe-
     xerant,
 De lino factis captae pereunt retibus.

FAB. XIII.

PERDIX ET VULPIS.

Resedit alta quondam perdix arbore,
 Aduenit vulpis. Deinde sic coepit loqui:
 O quanta vultus species est, perdix, tui!
 Coralla rostrum, crura vincunt purpurae
 5 Fulgorem. At si dormires, quanto pulcrior
 Esse. Ut stulta clausit oculos, illico
 Rapit credentem vulpis. Illa fletibus
 Haec mixta graibibus verba supplex edidit:
 Per o tuarum, vulpis, artium decus,
 10 Ut ante, quaeso, nomen proferas meum,
 Sic deuorabis. Vulpis, vbi voluit loqui,
 Aperuit os: at perdix euasit necem.
 Decepta vulpis, quid opus erat loqui mihi?
 15 Erat necesse, somnus cui non venerat?
 Haec illis, qui loquuntur, vbi nil est opus,
 Et qui vigilare cum necesse, dormiunt.

FAB.

FAB. XIV.

ASELLVS, BOS, ET VO-
LVCRES.

Asellus et bos vno sociati iugo

Plaustrum trahebant: bos, dum tendit va-
lidius,

Confregit cornu. **A**sellus nil leuaminis.

Sentire iurat se a consorte debili.

Laborēm intendens, cornu rumpit alterum **5**

Terraeque tandem bōs procumbit mortuus.

Asinum bubulcus carne mox onerat bouis,

Qui plagas inter mille ruptus concidit,

Et exspirauit, media collapsus via.

Ad praedam volucres conuolantes inquiunt: **10**

Si te precanti mitem exhibuisses boui,

Non immaturo pasceres nos funere.

FAB. XV.

LEO ET PASTOR.

Errans in silua spinam calcauit leo,

Mox ad pastorem cauda venit blandiens;

Ne perturberis, imploro supplex opem,

Non praedam quaero. Ponit in gremio

pedem

Homo sublatum, et, eximens spinam, graui **5**

Leuat

Leuat dolore. Redit hinc in silvas leo;
 Falso post tempus accusatus criminis
 Pastor damnatur, atque ludis proximis
 Ieiunis proiici iubetur bestiis.

10 Emissae dum discursitant passim ferae,
 Agnouit hominem, qui medicinam fecerat,
 Leo, et sublatum rursus in gremio pedem
 Pastori ponit. Rex ut cognouit, statim
 Silvis leonem, et pastorem reddit suis.

FAB. XVI.

CVLEX ET TAVRVS.

Culex cum taurum prouocasset viribus,
 Cuncti venerunt populi, ut pugnam cerne-
 rent.

Culex tum; satis est, quod venisti cominus:
 Nam paruus mihi, iudicio sum magnus tuo.

5 Hinc se per auras penna sustulit leui,
 Lusitque turbam, et tauri destituit minas.
 Quod si fuisset validae ceruicis memor,
 Et taurus hostem contempsisset sordidum,
 Fuisset vana inertis gloriatio.

10 Amittit famam, qui se indignis comparat.

FAB.

FAB. XVII.
EQVVS ET ASINVS.

Asello sonipes phaleris occurrit tumens,
Et lasius, multo tardius quod pondere
Viam dedisset transeunti; vix, ait,
Me teneo, quin te saeuis calcibus exteram.
Tacuit asellus, gemitu testatus deos:
Equus, currendo ruptus paruo in tempore,
Ad villam mittitur. Hunc onustum stercore
Ut vidit asinus, tali derisit ioco.
Quo, gloriose, phaleras has quondam tibi,
modo ad despectam qui redisti miseriam.

Felix ne spernat, dubiae sortis immemor,
Humilem, cum quid futurus ipse, nesciat.

FAB. XVIII.

VOLVCRES, QVADRVPEDES
ET VESPERTILIO.

Bellum gerebant volucres cum quadrupedibus,
Et vincebantur versa victores vice.
At vespertilio, dubios euentus timens,
Ad illos semper, quos superasse viderat,
Se conferebat. In pacem cum pristinam
Rediisse, fraus vtrique generi apparuit.

Damna-

Damnatus ergo tam pudendo criminis,
 Lucem refugiens, atris posthac condidit
 Se tenebris, solus noctibus semper volans,
 20 Qui se duabus venditabit partibus,
 Vtrisque ingratus vitam deget turpiter.

FAB. XIX.

LVSCINIUS, ACCIPITER ET
AVCEPS.

Accipiter in luscinius nido dum sedet,
 Aurito insidians, illic pullos inuenit;
 Mater, periculo mota prolis, aduolat,
 Supplexque, pullis ut parcat suis, rogit.
 5 Accipiter, quod vis, inquit, faciam, si bona
 Cantabis voce carmen modulatum mihi.
 At illa, quamuis excideret animus, tamen
 Metu parebat, et coacta cantitat
 Luctuque plena. Praedam qui captauerat
 10 Accipiter, inquit, non tu cantasti bene,
 Et vnam ex pullis apprehendit vnguiibus;
 Coepitque deuorare. Ex diuerso venit
 Auceps, et calamo clam crescente, perfidam
 Visko contigit, atque in terram detrahit.
 15 Quicumque fraudes alii tendit subdolas,
 Timere debet, ne ipse capiatur dolo.

FAB.

FAB. XX.
LVPVS, VVLPIS ET PA-
STOR.

Lupus per tempus maximam congesserat
Praedam in cubile, haberet ut cibaria,
Quem plures posset menses otio frui.
Vulpes ut nouit, ad cubile abit lupi,
Et voce tremula, an recte frater omnia? 5
Quod te non vidi siluis venantem tuis,
Tristem per omnes exegi vitam dies.
Lupus, liuorem postquam agnouit aemulæ,
Non tu sollicita huc causa venisti mea,
Sed partem ut captes. Fraude quid petas, 10
scio.

Irata vulpis ad ouium pastorem abit,
Agesne, pastor, inquit, gratias mihi,
Inimicum si tradidero hodie gregis tui,
Ut numquam sis sollicitus. Pastor, seruiam
Tibi, inquit, tribuam et, quidquid volue- 15
ris, lubens.
Cubile monstrat illa pastori lupi;
Qui clausum protinus peremit lancea,
Et gaudens de alieno saturauit aemulam.
Ut vero vulpis in venantes incidit
Deprehensa, canibus et laniata, sic ait: 20

Dedi

Dedi vix alteri malum, et iam punior.

Timere debet, quisquis alii sustinet

Nocere, peius ipsi ne eueniat malum.

FAB. XXI.

OVES ET LVPI.

Oves lupique cum certassent proelio,

Illae vicerunt, tutae praesidio canum.

Lupi legatos mittunt, et fictam petunt

Hac lege pacem, ut dederent oves canes.

Et obsides luporum catulos reciperent.

Oves, aeternam sic sperantes gratiam

Iniri, faciunt, quod poposcerunt lupi.

Post paullo cum coepissent vulnare catuli,

Lupi, necari caussantes natos suos,

Pacemque ruptam ab ouibus, vndique
impetu

Inuadunt facto nudas defensoribus:

Fidem quae stultae quod habuerant hostibus,

Consilium fera damnant poenitentia.

Praesidium, quo quis olim tutus vixerat,

Si prodat aliis, frustra post desiderat.

FAB.

FAB. XXII.

SIMIUS ET VULPIS.

Rogabat vulpem simius, caudae suae
De magnitudine aliquid ut sibi daret,
Nates velare quo posset turpisstimas.

Quid enim, inquit, cauda tantae longitu-
dinis

Prodest? quo tantum pondus per terram \$
trahis?

Cui vulpis, esset quamuis illa longior,
Maiorque multo, mallem per terram et
lutum.

Spinasque trahere, quam partem tibi dare,
Meo ne tegmine videaris pulchrior.

Auare, te fabella haec, et locuples, 10
monet,
Qui, quamuis supereft, nil tamen das pau-
peri.

FAB. XXIII.

LVPVS, PASTOR ET VE-
NATOR.

Cum venatorem fugeret instantem lupus,
Et a pastore visus, qua parte fugeret,
Et quo se conderet loco, plenus metu
Phaedrus. G Omnes

Omnes per, oro tē, bubulce, spes tuas.
 Ne prodas innocentem, cui nihil mali
 Fecisse me, per magnos adiuro deos.
 Noli timere, pastor inquit, alteram
 Monstrabo partem. Mox venator aduo-
 lans,
 Non huc venire, pastor, vidisti lupum;
 Qua parte fugit? cui pastor, venit quidem,
 Sed laeva fugit, voce dixit maxima;
 At oculis clam designat partem dexteram.
 Non intellexit ille, et festinans abit.
 Lupo tunc pastor, quas habebis gratias,
 Quod te celarim? Maximas linguae tuae,
 Lupus, ago, dixit, at oculis fallacibus
 Aeternae caecitatem noctis imprecor.
 Qui verbis blandus, fraudem celat pe-
 store,
 Hoc argumento se describi intelligat.

FAB. XXIV.

HOMINES DVO, FALLAX, VERAX ET SIMII.

Agentes mendax et simul verax iter,
 In simiorum forte terram venerant;
 E turba vt vdit vntus, qui se fecerat
 Regem.

Regem, teneri iussit illos, sciret ut,
 De se quid homines dicerent: simul iubet
 Omnes adstant simios longo ordine,
 Dextra laeuaque; sed sibi ponit thronum,
 Ut hominum reges quondam facere viderat.
 Mox iussos homines in medium adducit,
 rogat;
 Qualisnam vobis esse videor, hospites. 10
 Respondit mendax, rex videris maximus.
 Quid hi, quos apparere nunc vides mihi?
 Hi comites, hi legati, et militum duces. 15
 Mendacio laudatus cum turba sua
 Adulatori munus imperat dari. 19
 Hic secum verax, tanta si mendacio
 Sit merces, quanto non ego, dixit, munere
 Donabor, verum si pro more dixerim.
 Hinc ad veracem simius: et qualis tibi
 Videor, et illi, quos stare ante me vides? 20
 Respondit ille: verus es tu simius,
 Et simii omnes illi, qui similes tui.
 Iratus illum dentibus rex imperat
 Lacerari et vnguis, quod vera dixerat.
 Blandum laudatur a malis mendacium; 25
 Bonis honesta fert exitium veritas.

G 8 FAB.

FAB. XXV.

HOMO ET LEO.

Homo certabat cum leone, fortior
Quis esset, litisque huius testimonium
Dum quaerunt, ad sepulcrum tandem ve-
nerunt.

Elijah in quo ab homine pietum faucibus
1 Leonem ostendit, argumentum virium.
Leo respondit, humana hoc pietum manu.
Videres hominem deiectum, si pingere
Leones scirent. Sed ego testimonium
Dabo virtutis certius. Ad spectaculum
20 Induxit hominem; monstrans ubi bona fide
Erectos a leonibus homines, ait,
Non est colorum testimoniis opus,
Hic exhibetur vera virtus actibus.
Colore frustra mendaces vti docet
25 Fabella, certa cum datur probatio.

FAB. XXVI.

CICONIA, ANSER ET
ACCIPITER.

Venisset notum ad stagnum cum ciconia,
Mergentem inuenit se frequenter anserem
Sub undis; querit, cur hoc faceret. Ille ait,
Haec

Haec nobis consuetudo est, et in luto
Reperimus escam, et accipitris simul impe-
tum

Venientis ad nos tuti sic euadimus.
Sum multo accipitre fortior, ciconia
Inquit; amicitiam si vis mecum iungere.
Illi insultare victor poteris. Credulus
Et protinus auxilium petens anser, simul
In agrum prodit; illico superuenit
Accipiter, et comprehensum saeuis vnguis,
Fugiente deuorat anserem ciconia.
Cui anser: qui patrono se tam debili
Credit, peiore finiri debet nece.

FAB. XXVII.

OVIS ET CORNIX.

In tergo cornix otiose considerans
Ovis, tundebat illud rostro: cum diu
Fecisset, inquit patiens ovis iniuriae.
Hanc si fecisses contumeliam cani,
Eius latratum haud ferres. At cornix oui,
Collo tam forti numquam fedeo, nam scio
Quos debeam laceſſere, annis callida;
Acribus amica, at importuna inermibus.
Sic me creatum di voluerunt viuere.

missa

G 3

His,

10 His, qui laceſſunt innocentes infimi,
Vexare fortes metuunt, ſcripta eſt fabula.

FAB. XXVIII. FORMICA ET CICADA.

Hiemis formica grana tempore e cauo
Trahens ſiccabat, quae prudens collegerat
Aestate. Efuriens hanc, vt aliquid ſibi daret,
Rogat cicada. Cui formica: aestate quid
Agebas? inquit illa, non erat otium,
Vt de futuro cogitarem tempore,
Errabam cantans per ſepes et paſcua.
Ridens formica, et grana referens, ſic ait:
Aestate quae cantasti, age, falta frigore.
10 Piger laboret certo ſemper tempore,
Ne, cum nil habeat, poſcens accipiat nihil.

FAB. XXIX.

EQUVS ET ASINVS.

Equum rogapat asinus paullulum hordei;
Libenter, ait; et ſi ſupereffet, largiter
Pro dignitate noſtra tribuerem tibi:
Simul ſed noſtra vespere ad praefepia
5 Venero, mox plenum farre ſacculum dabo.

Aſellus

Asellus inquit, nunc qui rem paruam negas,
Quid in maiore te facturum existimem?

Qui, magna cum promittunt, parua de-
negant,

In dando se tenaciores indicant.

FAB. XXX.

LEO SENEX ET VVLPIS.

Defectus annis, languorem fixit leo.

Aegrotum ad regem visitandum bestiae.

Plures venerunt; deuorat quas protinus.

Sed cauta vulpis ante speluncam procul

Stabat salutans regem. Quam rogat leo,

Cur non intraret; video quod vestigia

Intrantium multa, at nulla exeuntium.

Cautis prodeesse pericula aliorum solent.

FAB. XXXI.

PVLEX ET CAMELV.

Pulex camelii dorso forte considens,

Grauatus multis qui incedebat sarcinis,

Sibi placebat, longe visus altior.

Iter cum longum facerent; vespera simul

Ad stabulum venerunt, pulex leuiter statim

Ad terram saliens, ecce, dixit, ocyus
 Descendo, attritum ne grauem diutius.
 At ille, gratum est, inquit, sed nec pon-
 dere,
 Te imposito, me grauari sentire potui,
 10 Nec, te deiecto, habere quid leuaminis.
 Qui se sublimi, nullo cum sit ordine,
 Iactans, notatus in despectum deuenit.

FAB. XXXI.

HOEDVS ET LVPVS.

Capella, foetum vt custodiret, exiens
 Pastum, imprudentem monuit hoedum, ne
 ostium
 Aperiret, multas quod sciret stabula feras.
 Circuire pecorum. Ut abiit, aduenit lupus.
 5 Asimulans vocem matris, et iubet fores
 Sibi referari; vt hoedus audiuit, lupo
 Per rimam spectans, inquit, audio sonum
 Matris, sed fallax atque inimicus es mihi;
 Sub voce matris nostrum quaeris sanguinem.
 10 Potare, et nostra carne satiari. Vale.
 Laus magna natis, obsequi parentibus.

FAB.

FAB. XXXIII.

PAUPER ET SERPENS.

Serpens in aedibus cuiusdam pauperis
 Venire semper ad mensam consueuerat,
 Et inde micis pascebatur largiter.
 Diues post paullo factus; irasci incipit
 Serpenti, et vulnerat securè; tempore §
 Ad pristinam interposito egestatem reddit.
 Pro forte varia serpentis postquam videt
 Fortunam mutari suam, blande petit
 Ignoscat ut peccanti; cui serpens ait,
 Te poenitebit sceleris, usque dum mea 80
 Cicatrix clausa fuerit; at tamen optima
 Fide me posthac noli amicum credere.
 Redire tamen hac lege in gratiam volo,
 Securis numquam perfidae si meminerim.
 Suspectus esse debet, qui laesit femel, 18
 Et caute semper integranda gratia.

FAB. XXXIV.

AQVILA ET MILVVS.

In ramo tristis federat cum miluo
 Aquila. Quid vultu te tam moestò, miluus,
 Conspicio? quaero, dixit illa, coniugem
 Parem.

Parem, nec inuenire possum. Me accipe.
 Te multo qui sum fortior. Quid? an potes
 Ex rapto vietum quaerere? vnguibus meis
 Struthiocamelum rapui prensum saepius.
 Inducta verbis aquila coniugem capit.
 Paruo post nuptias transacto tempore
 Aquila, abi, et praedam promissam mihi rape.
 Volans in altum soricem immundissimum,
 Et longo miluus adfert putridum situm.
 Haecne est polliciti, aquila dixit, fides tui?
 Cui miluus; ego, ut peruenirem nuptias
 Ad regias, nihil non posse me fidem
 Dedisem, quamuis me nequire nouerim.
 Qui se maiores cupidi quaerunt coniuges,
 Dolent decepti se post iunctos vilibus.

152638

ULB Halle
007 369 980

3

vDn8

R

PHAE DR
AVGVSTI LIBERTI
FABVLARVM
AESOPIARVM
LIBRI V.
ET
NOVARVM FABVLARVM
APPENDIX.

NORIMBERGAE,
EX OFFICINA LIBRARIA RIEGELIANA.

1773.